

25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ. Ι. 78/138

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-12-1969 / 10-1-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Βλαχοκερασιά
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Μαρτινείας
Νομοῦ Ἀρκαδίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημήτριος
Γ. Κωκτάκης.. ἐπάγγελμα διδάκτορας.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Βλαχοκερασιά, Μαρτινεία
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰωάννης Γ. Βελισσάκης...

.....
ἡλικία 68..... γραμματικαὶ γνώσεις ΣΤ' Δημοτικοῦ
..... τόπος κατοικίης Βλαχοκερασιά, Μαρτινεία, Ἀρκαδίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Δὲν ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταί ἀγροὶ
ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα..

Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ἐνηλλάσσοντο.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ἐν ἡλικίᾳ
εἰς φυσικὰ πρόσωπα δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ἐλάττωται διανέμεται τὴν περιουσίαν τὴν μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων καὶ οἱ πρεσβύτεροι διατηροῦν συγκεντρωμένην, διανεμομένης μετὰ θάνατον.

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἄλλοι μὲ τὴν γεωργίαν ἄλλοι μὲ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἄλλοι μὲ ἀμφοτέρας*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ν.α.ι.*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰργάζοντο... ἔναι μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) *μισακάτοροι Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ἔχον κυρίως πτωχὴν ψυχὴν*

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *εἰς εἶδος*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *εἰς εἶδος ἡμερομίσθιον ἔλαβαν ἔργαται ἐποχικῶς*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ν.α.ι. εἰς εἶδος*

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *εἰς τὰς πόλεις, εἰς πᾶσιν καὶ... Μεσσηνίαν*

- β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται, τεχνῖται, βαφεῖς, κτίσται*

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

.. Μόνον... με ζωϊκὴν... κόπρον:.....

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... τὸ 1930.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1938 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1960

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Σιδηροῦν ἄροτρον χερσὶ κατεσκευάσθη καὶ

ἄροτρον καὶ δίφτερο. Μονόφτερο εἰς περὶ ὅλην ἐδάφη καὶ δίφτερο εἰς χόνδρα. Πεδῖνα κατεσκευάσθη καὶ ἐπὶ τῶν σιδηροῦν ἄροτρον (καὶ ὡς ἑξῆς)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβή. 4. ὕψος. 7. σταθὰι. 10.

2. ἀκροφύριον. 5. φτερά. 8. γὰρδα.

3. κεντρικὸν. 6. σπᾶθ. 9.

(Ἐξέτε χειρὸς φέρει 9.)

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Ἀπὸ τοῦ 1955.....

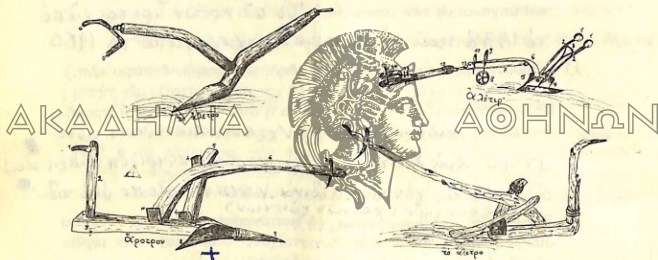
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Ἀπὸ τοῦ 1960.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Ἀπὸ τοῦ 1960.

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ Ἀπὸ τοῦ 1955.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... Κατεβενάκης ...
ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ γυνεῖου.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀλγυρόχειρα	6. σταβάει	11. Πανειά
2. Ἀλγυροκνευρά	7. Πραγρός	12. Ζυγός
3. Κουινεύει	8. ἑλγυρό	13. Σιγύει
4. Καβηραῖδι	9. ὕνι	14. Πανωτεύει
5. Σπάει	10. Κουζεύει	15. ἑλγυροῖ

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφία (βλέπε χειρόγραφον
σφίδα 11)

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... ἦτο. μιᾶς... μορφῆς εἰς τὰ ξυλίνια ἀρότρα,
ἐνῶ εἰς τὰ ἐκ κεῖθεν εἰδῆ εἰς τὰ ἐκ ξύλου
εἰδῆ κ. κ. τὰ κατωτέρω (α.) διὰ πετρώδη εἰδή
(β.) διὰ κῆπους.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ἦτο... κορυμμενὴ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝ

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; εἰς τὰ ἐκ ξύλου

εἰς τὰ ἐκ εἰδῆ εἰς.

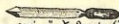
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.). Σκε-
πάρνι. στενόν, πριόνι... καὶ ἀρίδι.....

πριόνι

ἀρίδι

πριόνι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. ... *Βόες, ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι.*
- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Κυρίως δύο, ἀλλὰ σπανίως καὶ ἓν.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ναί.*

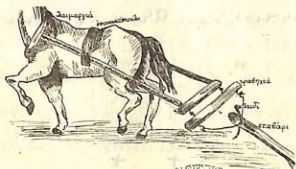
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλεις, πιζεύλια κλπ.). ... *(Βλέπε χεῖρ' γραφον. σελ. 13).* ...

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *(Βλέπε χεῖρ' γραφον. σελ. 14).* ...
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Περίεται... Προχρὸς...*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Ἀπὸ τοῦ 1950...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Φερόντων ἐν λακκαριά, βάσανον. ἔπειτα στὰ σῶμα τοῦ ζώου. τὸ τραβηχὲό, πιάνουν τοὺς γάστρους εἰς τὴν λακκαριάν καὶ τὸ τραβηχὲό ἐπὶ ἀνάγει.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... (Βλέπε χειρόγραφον...

... σελ. 15)

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλου); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνηθεῖα εἰς τὸν τόπον σας. *ὄργωνε ἄνδρας, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ. σπανίως δὲ γυναῖκα. Ἡ συνηθεῖα εἶναι νὰ ὄργωνη ὁ ἄνδρας.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *φορῶν. ἐν τῇ ζυγῇ καὶ δένουν τὰ χεμεῖα τοῦ ἀρότρου ἐν τὴν ἐγκοπὴν τοῦ ζυγοῦ.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον; *φορῶν. ἐν τῇ ζυγῇ καὶ χεμεῖα καὶ τὰ τραβηχτὰ πλάνουν. ταῖς κατὰ τὰς τραπεζίδων ἐπὶ παλάτῳ καὶ τὰ πρὸς τὸ ἐξέχει.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Μετὰ σχοινί. τὰ δόλοιν. τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ ἐν τὰ κέρατα. περικεμέναι περὶ βοδιῶν. ἢ ἐν τὴν κατιστερίαν προκειμένου περὶ ὕψους ζῶων.*

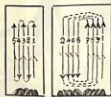
(Βλέπε χειρόγραφον σελ. 16)

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται. π.χ. ἀνοιγομένης αὐλακας κατ'εὐθείαν. γραμμὴν... Σχεδιάγραμμα(α)...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Ὁργώνεται καὶ περιφερειακῶς Σχεδιάγραμμα(β)

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀρόρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίες, ντάμιες, σιάσιες, μεσδράδες κ.λ.π.), ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἐν χωρίῳ... ὅπου...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; ἢ χωρίζετο με αὐλακίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Σήμερον παντοῦ χρησιμοποιεῖται τὸ...

ἀρότρον. Παλαιότερον... ὅπου δὲν περιελάμβανε τὸ ἀρότρον. Τὰ κῆπαι αὐτὰ πᾶσι δὲν καλλιεργοῦνται

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με...

ὄνι... ὅπου... βαθιὰ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς ἄν... γίνεται χρ. ἡ κ. σ. τῶν.*

Ἰδίου. τῶν σπορῶν.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σπορὰν τῶν δημητριακῶν ἐγίνοντο δύο ὀργώματα: ἓν τὸ καλοκαίρι, ἂν ἔχει βρέξει καὶ ἓν τὴν ἐποχὴ τῆς ἐπεραῆς. Τὰ πρῶτο ἐξέμετο ἀπὸ τῆς ὀργῆς, τὸ δεύτερο διβόλισμα.....*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Εἰς τὸ φύτευμα ἀπαραιτήτως δύο ὀργώματα ἓν ὀργῶμα καὶ ἓν διβόλισμα.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀπαραιτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἰ. ε. π. ἓν... ἔτος.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ δημητριακὰ καὶ ψυχανθῶν ἓν, διὰ ἀραβοσίτου καὶ κηπευτικὰ δύο ἡ τρεῖς τὴν ἐποχὴν*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. *τῶν ἐπεραῶν* π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Χελεῖα αἰχμασιούνην*

τὸ σακκάκι (δισάκι), τὸ ἄρσεν, αἱ λαμπαριές, τὰ τελεωκταί, τὸ πῦλ ἢ τὰ ἡδάρια, τὸ τσαπλί.

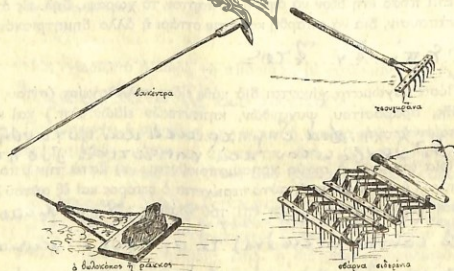
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *τὸ ποδαρὶ, τὸ δὲ καὶ τὰ κερὰ καθαρίζονται. ἢ ἐλαιομοχλῇ. σιδηρᾶν. ράβδον τοποθετημένην. ἐπὶ τοῦ ἄκρον. τοῦ βουκέντρου καὶ καθαρίζεται ξύδην.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνεται... ἰσοπέδωσις (σβάρνισμα) ἢ ξύδην. σβάρναν ἐκ τριῶν. κελύψ. κα- δρυῶν συνδεσμένην.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων):

Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ. γίνεται μὲ τσαπί.....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *ἔργα αὐτὰ*
διὰ σκαμνίων καὶ σκαλίστρα καὶ ἀγροῦ. ἢ
τοῦ κήπου... ἀπὸ... ὁ κασμάς καὶ... ἢ τὰ
π.α.:.....

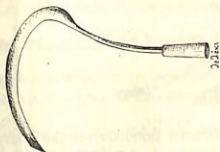
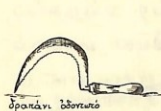
- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτῃν (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
τὸν ζευγολάτῃν βοηθοὺν ἢ εὐζυγὰς αἱ ἀδελφαὶ καὶ
αἱ γυναικες... ἔχοντα... ζευγὰς καὶ ἡ ἐργασία εὐζυγία
εἶναι.
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
ἐκαλλιεργοῦντο οἱ κήποι, ἡ σπορά ἐγένετο
εἰς αὐλάκας καὶ ἡ καλλιέργεια συνέβαινε εἰς
σκαλίστρα καὶ... πότμα...
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ...
τὰ πτωχότερα
εἰς ἀπόδαριν, ἀμρουδερά, καμύριον.
ἔξω χωράφια...
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.
ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἀλάτι
καὶ... ὁ κανονιστοὺς γράκουν... ὁ δὲ
ἀπὸ τῶν ἄλλων.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. Με δρεπάνι...
δδοντωτό

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

... (Σχ. 21. χεῖρ ὁ χειρὸν σελ. 21)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Με δρέπανα καὶ με κόσσα

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Ὁμαλὴ... ὀδοντωτή... ἢ με δρεπάνι... με δρεπάνι... με δρεπάνι...
(Σχ. 22. χεῖρ ὁ χειρὸν σελ. 22)

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ... χεῖρ ὁ χειρὸν... με δρεπάνι... με δρεπάνι... με δρεπάνι...
με δρεπάνι... με δρεπάνι... με δρεπάνι...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) Τὰ κατεσκεύαζεν δὲ εὐδηριουργοὶ
(κοινῶς γινώσκοντες).....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) Ἦτο καὶ εἰς τὴν χεῖρα ἐδεδειγμένος
δι' ἐκρίζωσιν ὄχι τῶν δημητριακῶν ἀλλὰ τῶν
ρεβιθιῶν καὶ τῆς ρόβης.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν...

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ. εἰς ὕψος 0,10 μ. ἀπὸ τοῦ
ἐδάφους.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ἐλέγοντο
καλαμίσκοι.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες,
πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ
ἀποθέτουν τὰ χερόβολα ἐπὶ τοῦ ἐ-
δάφους.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) τὰ δράγματα
τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους περὶ
ἀφ' οὗ 5-6... σταυρῶνται.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; (Πολλαχού κα-
λούνται άγκαλιές. Λέγονται... άγκαλιές :

γ. Οί θερισταί.

1) Ποιοί θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Υπήρχον (ή υπάρχουν)
θερισταί, οί όποιοί ήρχοντο ώς έπαγγελματίαι, δι' αυτόν τόν
σκοπόν από άλλον τόπον και ποιον ; *Θερίζουν.*
Άνδρες και γυναίκες. από τό ίδιο χω-
ριό. Δεν ήρχοντο. έπαγγελματίαι θε-
ρισταί. από άλλο τόπον.

2) Πώς ήμείβοντο ούτοι με ήμερομισθιον (μεροκάματο) ή κατ'
άποκοπήν (ξεκοπής). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρήμα ή εις
ειδος ; Τό ήμερομισθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
φαγητού ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και την σχετικήν
εις τόν τόπον σας όνοματολογίαν). *2. Ημείβοντο με*
ήμερομισθιον (μεροκάματο). ή άμοι-
βή ήτο εν χρήμα, μετά παροχής
φαγητού. (... τους ζάιζον).

3) Οί άνδρες ή αί γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας προς προφύ-
λαξιν, ιδίαι της άριστερας, κατά τόν θερισμόν ; 'Επίσης κατά
την έναρξιν της εργασίας την πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εις την μέσην του σώματος διά να μή αισθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. να μή πονή ή μέση των) ; *Α.ς. γυναίκες*
έφεραν... εις χείρας προς προφύλαξιν
πάντε. ή κάτεσαν... ουδέν. περιε-
βάλλοντο... εις την μέσην.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Ἀπὸ πότε... ἢ Ἐναρξέτω τοῦ θερισμοῦ ἡμέρα... ἔρχεται...*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ναί... π.χ. « Πάνω σὲ γῆνι ρα χούλα » < Τώρα τὰ πούλια μωρή ἔβην » < Ἡ Βλαχοπούλα » κ. ἄ.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *Τὸν... σταυροειδῶς ἡμέραν... ἀθήριστον... ἀφήνουν... ἀπὸ τὴν ἕνα μέρος... ἀθήριστον... τὰ γένια τοῦ χωραρίου... Τούτα... καταστρέφεται ὑπὸ τῶν... προβάτων... ἢ... τῶν... πετεινῶν...*

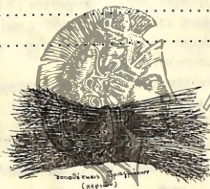
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὸ δεμάτιασμα... ἐγένετο... τὸ... ἑσπέρασ... τῆς ἡμέρας...*

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν...

Τοὺς στα-
χυν... ἔδενε... συνήθως... ἄνδρες μὲ δε-
ματικό... ἀπὸ... σιτάρι... σιτάρι... τοὺς
στάχυν, ἀγκαλιές, συγκεντρώνουν
ἐν τῷ δέσμῳ... οὐ... λατοί... θερμαί-
νεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; καὶ δε-

μάτια... μετὰ τὸ δέσιμον συνεκεντρώ-
νουντο... ἐν... ὠρισμένον... μέρος τοῦ ἀγροῦ
ἀνὰ... 10... ὁμαδοποιεῖται... ἐτοποθετοῦντο... ἐν... ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ
παραφύλαξ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. **Η. καλλιέργεια ἤρχισε ἀπὸ παλ. παλαιά, δὲν ἐκδύρθηκε ἀπὸ πότα... Η. ἐπερὰ γίνεται τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον μὲν...**

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. **Η. ἔξαγωγή... ἔγινετο μετὰ πάλιν καὶ μετὰ ἄροτρον. Η. σκαπάνη εἶχε παλαιὰ λαβίδι καὶ τὰ ἄροτρον ἦτο διὰ ἄροτρον. (Βλέπε χειρόγραφον σελ. 26).**

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, ἀριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... **Ν. αἰ. ζωνηθίζετο... ταῦτα ἐπείραντο πρὸ φθινοπώρου, ἐθερίζοντο τὴν ἀνοιξάν, ἐξηραίνοντο εἰς τὸν ἥλιον καὶ ξηλάσονται εἰς τοὺς ἀχνοὺς...**

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μετὰ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.α.). **Ἐθερίζετο τὸν Μάιον μετὰ δρέπανον (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)..... (βλέπε χειρόγραφον σελ. 26).**

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας... ἀλλὰ τὴν ἐξήραναι. αὐτὴν ὁρμαίνει
 οὐ. ἐκρηκτικῶς. ἔξω αἰκίτο. ἐξ τὸν
 ἡλιου. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. κ. ἐδάφους
 δεμάτια περὶ τὴν ἐξήραναι διὰ εὐρεσί-
 των.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκentrώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια... συνεκentrώνοντο. ἐξ τοῦ
 ἀφ' οὗ... πρὸς... ἀφ' οὗ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τίνος τόπου λέγεται: θεμωνιστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Ὁ χώρος.

καλεῖται θεμωνιστάσι. Τὰ δεμάτια τοπο-
 θετοῦνται ἐν ἐπὶ τοῦ ἔξω. ἐξ θεμωνιάν
 κ. εἰς καθωρισμένον τὸν τοποθετήσεως.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σὰς ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι; Ὁ χωρὶς ἀνέκα-
 θεν. ἀφ' οὗ... ἐκ τῆς ἐξήρασε. πᾶντοτε
 ὁ χωρὶς τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῆς
 ἄχυρα.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Κατεσκευάζετο ἐξ οὗ τοῦ χω-
 ρίου, ἐξ οὗ μέρους διὰ τὴν οἰκίαν.

ἔξω τοῦ ἀφ' οὗ τοῦ ἀφ' οὗ τὸ χίχνημα.

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρή-
 σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. *Ἀνήκει εὐνή-
 θως εἰς μίαν οἰκογένειαν. Ὅταν ἀνήκη εἰς περισσότε-
 ρας, χρηματίζεται καὶ τὴν γενεάν ἀναφύμεν
 τοῦ κρεῖδου τοῦ ἔχει ἕκαστος.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ; .. *Ἀρχεται
 ἀπὸ ἀρχαῶν / αἰῶν. καὶ λήγει περὶ τὸ τέλος
 τοῦ ἰδίου γυνός.*

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. *ἔπαρχουν χωματὰ καὶ
 πετράλωνα. ἔα χωματὰ καὶ ἔχουν δάπεδον ἐκ κώ-*

*ματος καὶ κόβουν (καθαρίζουν). ἔα πετράλωνα
 ἔχουν ἐστρωμένα καὶ πλάκες ἐκ λίθου*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἑκαστον ἕως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἄλῳνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλῳνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). *Πρὸ τοῦ ἄλῳνι. ἐμοῦ. τὸ χωματάλῳνο
 καθαρίζεται ἐκ τῶν χώρων καὶ ἐκκαπίζεται.
 Τὰ πετράλῳνο... καθαρίζεται ἐκ τυχόν
 ἐπαρχόντων χώρων καὶ σκουπίζεται.*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλῳνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. *Ὁ. Χ. 1.*

.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δεικνύοντα τοιαυτά κτλ. γινώσκω... ἀπὸ τῶν...
ἀλωνοστυλῶν κυκλικῶς ἄρτια καὶ χύνοισι...
ἤτοι... τὸ δεικνύον γινώσκω... πρὸς τὰς ζῶας
διὰ τὰς ἀλωνοστυλῶν καὶ ἀλωνίζοντων.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

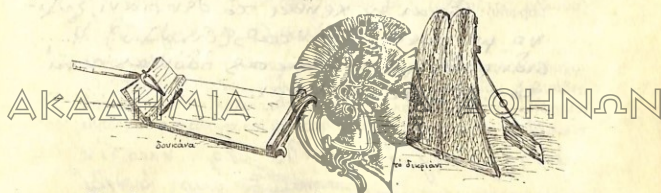
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοιοῦτου τοιαυτοῦ πρὸς τούτο καθεῖται εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
ωνοστυλῶν στύλου ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηλῆς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ τὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Γ.ἰ. κ.

Ταῦτα διὰ τῆς καταπατήσεως περιφερόμενων ζῶων
(ἵππων ἢ βοῶν παρὰ τὴν ἀλὸν...)
καὶ τῶν ζῶων ἢ εἰδηροῦς στύλους κατὰ τὸν
στυλῆρα ἀπὸ τοῦ ποδὸς ἐξαρτῶνται σχοινία διὰ τὰς
συνδεόμενων ζῶων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) τοῦ σώματος ποδὸς τοῦ ναι. παραφύλαξ, διὰ χαρφύναται ἀπὸ τὸν χαρμὸν μέ. σφαιρίαν (σφαιρίαν). καὶ τὸ σώμα πᾶν εἶναι πρὸς τὰ χέντρον... τοῦ ἀξονοῦ προκένεται εἰς τὸ σπῆλινον... (Β. γὰρ πε. χαρφύρατο. ἐκμ. 30)

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἅπαντ' εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάν, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἀπαντῶνται ἐκ

τῶν τόπων καὶ τὸ ἀξονοῦ τοῦτο μηχανήμα καλεῖται ντανένι. Ἐκεῖ σῆμα παραφύλαξ μου μέ. τοῦ ἐμπροσθεν μέ. τοῦ ἡμικύκλιον. ἔχει μήκος 1 μ. πρὸς πον. πρὸς 0,60 μ. τοῦ ἐμπροσθεν ἀπὸ τοῦ σιδηρομετῆ. τοῦτο δένει ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων καὶ συρταρὶν κυκλικῶς ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων. ἔκρησις τοῦ εἰς ὅλα τὰ δημητριακά. Σήμαρον ὅτι ἀ- ἁλωνίζονται με μηχανὴς.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ο...ἀλωνισμός...ἀρχίζει...ἀπὸ...πρὸς 8^{πρ}
π.μ...καὶ διακόπτεται...ἀμέσως...
πρὸς τὴν...δύσκειον...τοῦ ἡλίου.....

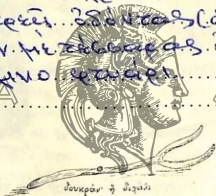
- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

εἶναι ἐν χρήσει τὸ δουκράνι, ξύλ-
νον μὲ τρεῖς ὀδοντωτοὺς (δικάλια). ἢ...
εἰς τὴν...μὲ τέσσαρας ὀδόντας καὶ...

τὸ ξύλινον φαίνεται...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

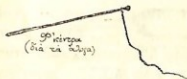
ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;...Μα...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) Ἦτο ἐν
χρήσει ἡ βουκέντρια διὰ τὰ βόδια καὶ τὰ ἐπι-
μήκη ξύλα (ράβδος). 1,50 μ. μὲ καρφί εἰς
τὸ ἐν ἄκρον. διὰ τὰ ἄλλα (ἡππου) ἦτο ξύ-
λινη ράβδος μήκους 1 μ. μὲ καρφί εἰς τὸ
ἄκρον.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Λέγεται... ὁ πλεονεκτήματ
μαίτες... ἡ λωνίζετο... ἐν... ὁ πλεονεκτήματ... ἡρε-
ρκαίως:.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
... ἔλεγοντο... ἡρεκαίως:.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πρεσβύτεροι, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνέλαβαν τὸν ἀλωνισμόν... ἔλεγοντο... οἱ... ἡρεκαίως... ἰδικὰ... τῶν... ζῶα:.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἡ... οὐχί... δὲν... ὑπῆρχεν... ἡ... ἡρεκαίως... τῶν...

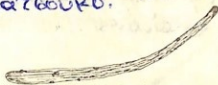
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

... κόπανος... δὲν... ὑπῆρχεν...

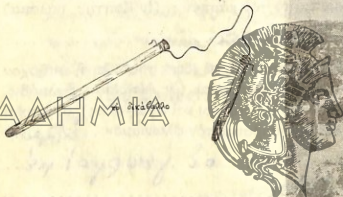
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)? *Ἐγίνετο μόνον κοπάνι-
σμα τῶν ἀραβοσίτων ἐπὶ τῷ ἀλώνι μὲν τὸ
ἀγρόμενο διηφομάτωκο.*

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; *Ἐγίνετο μόνον ὑπὸ τῶν με-
λῶν τῆς οἰκογενείας. τὸ κοπάνισμα τῶν ἀ-
ραβοσίτων μαχαθεῖν παραμυθῶν ἐγίνετο δὲ
ἀπὸ βοσκῶν.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ή φωτογραφίας) ἡ Εὐκοπα-
νὶς ἐκ τῶν μόνων δ' ἀραβόκατος ἐπὶ τοῦ
ῥεδάκου... ἐν τῷ ἀζύμῳ.....

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... *Περὶ αὐτοῦ δὲ αὖ Ναι*

ΕΙΣΤΗΧΑ. ΔΕΥ. ΕΛΕΓΧΟΝΤΕΣ: ΠΧΚ ΚΑΙ ΤΩ ΣΤΑΝ ΚΑΙ ΠΡΟ
ΤΩ Χ. Π. ΖΑΡΤΙ. ΧΧΚ. Η. ΡΑΡΡΑΦΑΝΙΩ ΠΑΝΘΑ. ΧΧΚ. ΤΑΙ
ΜΟΝΕΡΑ. ΚΑΙ ΤΑ ΧΧΚ. ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΙΡΗΝΟΙΣ. ΠΡΟΒΙΔΕΥ

- Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωποι, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). **Σ.δ. 1955. Σ.μ.ν. Ε.Π.**

ημεσὶν ἡμετέροις. ἔκινετο γὰρ τὰ ἔργα καὶ τὸ βούλευμα
 τοῦτο καὶ ἐδιδότατο ἀνέβαινον ἐν ἡλικίᾳ καὶ μετὰ
 β'. Διήνομα ἀνεβαζομένων τῶν

- Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν ὠλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σπρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην· θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἀλλαχοῦ· δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ..... λέγονται. γένεσις. Σω-
φρονισμὸς. με. δεκρίαντι, με. εἰναι. καὶ με. ἔν
ἐνθα. σχήματος. ταῦ. (Τ.) καὶ με. πα-
παδιδ..... (Β. 20 π. κ. με. γράφει. εἰς. 35.)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Ἰσχυριάζεται.*

*Σοφίαν... σωρὸς... ἔχει... ἐπὶ... ἐπὶ...
- ἐπὶ... τοῦ... αὐτοῦ... ἰσχυριάζεται... σωροῦ...
οὐδὲν... ἐθιμον... γίνεται...*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *Γίνεται... μὲ... ἀνέμιν-
δι... καὶ... ἰσχυριάζεται... μὲ... ἐπὶ... ἐπὶ...
ἀνέμισμα... καρποῦ...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

καὶ... ἀνδρας... καὶ... γυναῖκα...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Λέγονται... ἀνέμισμα... ταῦτα... ἀπὸ...
ρίσκονται... ἀλλὰ... χρησιμοποιοῦνται... διὰ...
τραχὴ... τῶν... ζώων...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο *δὲν γίνεται... δεύτερον... διὰ...*
...νιόχου...

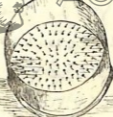
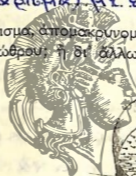
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Γίνεται*
πρῶτον... δι'... ἀπομακρύνονται... τῶν ξένων... ὑπὸ
ὑπὸ γυναικὸς... διὰ σαρώθρου... καὶ δεύτερον γίνεται
δριμόνισμα (καυθρίσισμα) μὲ ἐιδικὸν... κόσκινον... δορυμόνισμα.
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

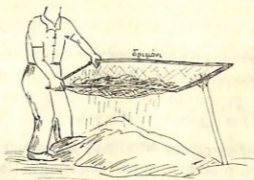
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόστροι ἢ ἀριόλοισι

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορυμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐτοίμασθαι... τὸ δριμόνι... εἰς ξύλινον...
 στήριγμα... καὶ... διὰ τοῦ παμδρομικῆς...
 κινήσεως... ἔπιπτον... αἱ κόκκοι... κρ. ἔρε-
 νο... αἱ... ξέναι... ὕλαι... εἰς τὸ δριμόνι... ..

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

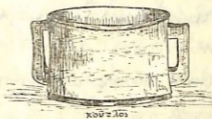
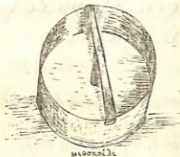
ὁ καρπὸς σχηματίζεται...
 ἔπεται... εἰς σωρόν... καὶ... ἐπὶ τοῦ σταυροῦ...
 χαράσσεται... καὶ... χαράσσεται... εἰς τὴν κορυ-
 φὴν... τοῦ σωροῦ... καὶ... σταυρὸς, καὶ τὸν
 καρποφόρο... διὰ τὴν... εὐφορημένους
 δ... καὶ πρὸς... ..

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. εἰς τὴν... ὑποδρακουν... ..

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

ἡ δὲ κλίση... Ὁ δὲ κατασκευαστὴς ἤρξατο ἐκ τῆς ἀριστερῆς.
Ἡ κλίση τοῦ αἵτου ἐγένετο μετὰ δοχεῖον κυλινδρ.
κὸς ὁνομαζόμενον μετὰ 10 ὀκάδας ἢ
10 κιλὰ.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ...

Εἰς τὸ ἀλώνι κατεβάλλοντο
ἀκόρη... τὸ ἀγροφυλακιάτικο καὶ τὸ ἀ-
λωνιάτικο... Ἐντὸς τοῦ ἀκάρπου καὶ
μετὰ τὸν... χωρητικότης 12 ὀκά-
δων...

3) Ποῦ ἀπethκεῖτο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ...

Εἰς τὴν... δοχεῖα... καλούμενα... καὶ...
ἢ... ἀρπαγία...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπethκεῖτο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποδυναύεται εἰς ἄχνην...
 ῥῶνα. ἑνὸς τοῦ χωρίου... εἰς τὴν ὑπαιθρον...
 παύειν... δὲν... ἐρίκετο... ἀποδυναύεται...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διάλογη τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐρίκετο κατὰ
 τὸ ἀλώνισμα, μετὰ τὸ κόψεϊν...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διάλογη τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πρὸ τοῦ θερισμοῦ δὲν γίνεται διαλο-
 γή τοῦ σπόρου...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτῖς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀναμματα εἰσὶν εἰς ἀποκριάς...
 ἔκτοι. τὴν Κυριακὴν τῆς ἀποκριῆς...
 καὶ... Κυριακὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Ζωογράφου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Γίνεται
 τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν Κυριακὴν...
 πρὸς τὴν... ὡς καὶ εἰς γκατακίχας...
 πρὸς τὴν...

- 2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

φανός.....

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; Σύνθετα παιδιά, αλλά και ηλικιωμένοι.....

- 2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν. Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; Τα συλλέγουν παιδιά. Τα φέρνουν από τας οικίας των αλλοί κλέπτουν και περὶ ἀπέχοντος αλλός.

- 3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Η συγκέντρωσις των εἰς τὸν τόπον τοῦ δ-
ρακτοῦ γίνεται πρὸς τὴν ἡμέραν μετὰ
τοποθετοῦνται εἰς ὄρεον καὶ χοροὶ
ἀκούονται τὴν ἐπέραν τοῦ δ-
ρακτοῦ.

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορτα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Γίνονται μόνον χοροί.....

- 2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Γύρω ἀπὸ τὴν πυράν χορεύουν κυρίως
μεταμφιεσμένοι (μασκαράδες). Ἄλλοι
καὶ παῖδοι ἄλλοι κῆροι, κῆροι, καὶ
ἡλικιωμένοι. Πολλοὶ νῆοι πηδοῦν τὴν
πυράν.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καίονται... ἔλθα, ἀεὶ κίε καὶ...
τροχοὶ ἀμάξης.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

Ὁμοίωμα
ταῖς ἀποκριταῖς ἀλχημικο-
χην... δέν... καίονται.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἀπὸ τὴν παραμονὴν κυρίως συγκρα-
νοῦνται ἀπὸ τὰ παῖδιά τοῦ πρὶν
καὶ τὴν ἀπεικόνισμα (ἔλθα, ἀεὶ κίε...
τροχοὶ κ.λπ.) τὰ ἑποῖα ἐκτελοῦνται
κυρίως διὰ κρητὴς κατὰ τὴν ἐπα-
ραν τῆς πυρᾶς. - Ἀποχαιρετὶ χορὸς
χάνει καὶ πηδῆματα τῆς πυρᾶς
ὑπὸ τῶν νέων.

Τὸ ἔθιμον τοῦτο διατηρεῖται
μέχρι σήμερον.

Ἡ συλλογὴ τοῦ παρόντος ἐγένετο ἐν
Βλαχόκερασι. Πληροφορηθεὶς ἦτο ὁ
γεωγράφος/ιστορὺς Βελιστάκης ἐκ τῶν 68
τετρακίδεοντος δημοτικῶν [ἐνδεχόμεν
Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος]

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ἰανουαρίου 1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

επιμελητής δημοσίου [επιμελητής
Δημ. Γ. Κωστακίης 8/5/82]
9-32
Η επιλογή αυτή έγινε από
18 κερβείου 1968 έως 10, Ιανουαρίου 1970

1. Ἐξεταζόμενος τόπος.

χωρίον: Βλαχοκερασιά

Ἐπαρχίας: Μαντινείας

Νομοῦ: Ἀρκαδίας

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημήτριος Γ. Κωστάκης

Ἐπάγγελμα: Διδάσκαλος

Ταχ. Διεύθυνσις: Βλαχοκερασιά

Μαντινείας Ἀρκαδίας.

Πόσα ἔτη διαμένει ἐν τῷ ἐξεταζόμενῳ τόπῳ: 5

3. Ἀπό ποῦ ἀπόστα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες.

α) Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον: Ἰωάννης Γ. Βελισσάρης.

ἡλικία: 68 γραμματικαὶ γνώσεις:

Ἐκτὸς Δημοσικοῦ. τόπος καταγωγῆς Βλαχοκερασιά Μαντινείας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

υποχρεωτικός δημοτικός [Συνδεδεμένος]
 Δημ. Γ. Κωστακίνης 815/9027
 Η συλλογή αυτή ξεκίνησε από
 1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ εφορά ἦτο ἀπὸ ἀνέκαθεν μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἀπολαύσεων τοῦ γυμνασίου. Ὁ γίγνον πρὸ τῆς εφορᾶς, ἡ ὁποία γίνεται κυρίως τὸν Ὀκτώθειον μῆνα, οἱ γυμναῖοί ἐτοίμαζον τὰ ἀπαραίτητα ἔργα.

Ἐκαίμαν ἐπιδιορθώσεις καὶ ἐπιθεώσεις εἰς τὸ βύζιον ἀλίτρι, τὰ τσαπιά (ζυνάρια) καὶ λοιπὰ ἔργα καὶ ἀπερýμαινον τὸν σπόρον ἐντὸς θεϊκοῦ χαλκοῦ (χαλὰς ὀπτερας) διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δαυλίου.

Σήμερον ἡ ἀποκατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γυμνασίου φαρμάκου δουρτείνη καὶ τὸ βύζιον ἀλίτρι ἀντικατεστάθη ἀπὸ τοῦ αἰθροῦν.

Μετὰ τὰς πρώτας βροχὰς ἤρχιζεν ἡ εφορά. Φθάνοντας εἰς τὰς ἀρχαῖς ἵκοιτο καὶ τσαπιά τὰ γηρὰ ἀγκάδια, τὰ ἔκαμνον ἐπὶ τόπου εἰς πυρὰν καὶ

ἐκχωρίζον εἰς χωρίδας (οδοποιὰς) τὰ νῦν
 ὄχι δὲ αὐτῶν. Μετὰ ταῦτα ἤρ-
 σαν ἡ ἐργασία τῆς οδοῦ.

Εἰς τὰ πεδινὰ μέρη ἐμβαρύνετο (ἰσοπε-
 δύνετο) ὁ ὁδὸς διὰ βελτίους ἐλάνας
 καὶ ἐκχωρίετο εἰς μεγάλας πράξεις (βραγμῆς)
 διὰ τὰς αὐτοῦ (σεραφίμους) τὰ νερά
 τῶν βροχῶν. Εἰς τὰ βουνὰ μέρη (παράση)
 ἡ ἰσοπέδωσις ἐγένετο μετὰ τὸ ξυνοῦν.

Τὴν ἀνοίξαν ἐγένετο διὰ τῶν χειρῶν
 τῶν βοτάνιστῶν, δηλαδὴ τῶν βράχων
 τῶν Σιδανίων (χέρων κτλ.)
 Σήμερον ἡ καταστροφὴ τῶν Σιδανίων
 γίνεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν οὐρανῶν
 μετὰ Σιδανιοκτόνα φάρμακα.

Τὴν ἐποχὴ τοῦ περιστερῶν (Ιουνίου)
 μηνὸς ἐγένετο ὁ περιστερῶν τοῦ εὐταρίου
 μετὰ ὁδοὺς ὁδοῦν. Ἐγένετο τὰ
 δημόσια καὶ μετεφέροντο μετὰ τὰς
 εἰς τὸ ὄψιν ὅπου τὰ ἔκαστον ὅπου.

Προσφιλὴς ἀποστολὴ (ἐνδεχόμεν)
 Δημ. Γ. Κωνσταντίνου διδ/τος

Ἡ ἐκτέλεσις αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ

1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10, Ιανουαρίου 1970

νιές.

Σήμερον ὁ σφαιριστὴς γίνεται καὶ με-
 στρεϊστικὴς μηχανὴς. Ἡ μεταφορὰ κυ-
 ρίως γίνεται μετὰ τριῶν μετὰ αὐτοκί-
 νητα ὀχήματα καὶ μετὰ τῶν φορτωμένων.
 Ὁ ἀγωνιστὴς περὶ τὸν ὅμιλον. Ἐξέρ-
 νητο εἰς τὸ ἀγῶνι, ὅπου τὰ δεινὰ
 ἡγωνίζονται μετὰ τῶν βοδίων ἢ ἄλλων
 (ἵππων), τὰ ὅποια ἔβουρον ὀπίσθεν των
 σιδεροῦν ὀδοντωτῶν μεταφρον ὀνομαζο-
 μένων ντουίν, ἢ καὶ διὰ τῆς κατα-
 πλοῦστος διὰ τῶν ποδῶν ἡμαθιστοῦ
 κατόπιν ὁ ἀγωνιστὴς οἶτος (πρόχειρα)
 εἰς στενὸν ὄριον κί' ἐλκυσσάτω
 μετὰ τὴν τριδόντα κυρίως δεξιάν.
 Μετὰ τὸ χιχικίρα ἔβηντο τὸ δεινό-
 νισμα (καθάρισμα) μετὰ τὸν κόσκινον
 καὶ μεταφέρουσιν ὁ καρπὸς εἰς τὰς οἰκίας
 ὅπου ἐτοποδοῦντο εἰς μετὰ τὴν ἑλκυσ-
 σάτω τὰ τριδόντα καθόντα. Τὸ

ἄνευ μεταφόρου εἰς τὸν ἀχρῶνα.
Σήμερα δ' ἀφηνιασθὲς γίνεται καὶ
ἀφηνιαστικὰς μηχανὰς καὶ τὸ ἄνευ
σκευασθῶμεν ἀπ' ἐφείας εἰς ὄρε-
γῶνια παραφρεστίπιδά εἰς 25-30
κίβδον (κοινὰς μπάρμ) μεταφέρωνται
εἰς τὸν ἀχρῶνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

...
Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/γος
ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10, Ιανουαρίου 1970

Α. Α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

Σελίς 1.

- 1) Δέν υπήρχον χωριστά περιοχές διά
εποράν και διά βοσκάν ποιμνίων. Ένη-
λάσσοντο κατά χρονικά διαστήματα.
- 2) Άνήκον εἰς εὐδαίμονα πρόσωπα δηλαδή
εἰς τοὺς χωρικοὺς.
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν
τον συγκεντρωμένην και μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων τῶν και διανέμε-
ται ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ
πατρὸς. Ἐλάχιστα διανέμουν τὴν
περιουσίαν των μετὰ τὸν γάμον τῶν
τέκνων των.

Σελίς 2

- β. 1) Ἐκ τῶν κατοίκων ἄλλοι ἀσχολοῦνται
μὲ τὴν γεωργίαν, ἄλλοι μὲ τὴν κη-
ποτροσίαν και ἄλλοι μὲ ἀμφοτέρως.
- 2) Οἱ τεχνῖται ἀσχολοῦνται ἐν πατρίδι
και εἰς τὴν γεωργίαν.

γ. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα τῶν γαιοκτη-
μόνων (τσιφλικούχων) εἰργάζοντο ξένοι
ἢ ἐλθόντες τὴν οἰκογένειάν των.

2) Οὗτοι ἐκαλεῖντο μισακαρέοι. ἦσαν
κυρίως πτωχοὶ γεωργοί.

3) Ἠμοίβοντο εἰς εἶδος.

4) Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο ἕτεροι ἐργάται
ἐποχικῶς δηλαδὴ διὰ τὸ θέλημα
ἀφῃμένα, τεύρον κ.λ.π.

5) Ἐπίσης δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ
δοῦδοι ἢ δοῦλοι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τῶν τῶπων
ἐπήγαινον δι' ἀνέρεαν ἐργαζόμενοι εἰς
Βουλγάρην, Σπάρτην καὶ Μεσσηνίαν
β) Ἐπήγαινον ἐποχικῶς ὡς ἐργάται,
ὡς τεχνῖται, βαρκῆς, κτίεται.

Σελὶς 3

δ. 1) Παλαιότερον τὰ κυράφια ἐχπαί-
νοντο μόνον ἢ ζωϊκὴν κόπρον. (βοῶν
λίγους βοῶν ἵππων).

Δημ. Γ. Κωστακὴς διδ/κος
32

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10/10 Οκτωβρίου 1970

2) Το πρώτο έγινε κήβος χηρικών απασχόσεων
 ως τον τόπον μας το έτος 1930.

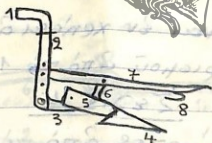
3) Το σιδηρούν άρστρον χρησιμοποιείται
 από το έτος 1938 και οι χειρικοί
 μηχαναί από το 1960.

4) Σιδηρούν άρστρον χρησιμοποιείται
 μονόκετρον και δίκετρον. Το δίκετρο
 χρησιμοποιείται ως πετρώδη έδαφος
 και το μονόκετρον ως γόνιμα πεδινά.
 Κατασκευάζονται υπό των σιδηρουγών.

1. χειρολαβή 4. ύψος 7. σταβίρι 10.

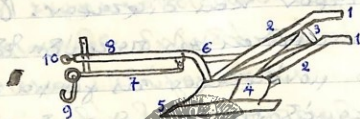
2. αλτήρας 5. φτερά 8. γάτσος

3. κουντούρι 6. σπαθί 9.

δίκετρο αλτήρι

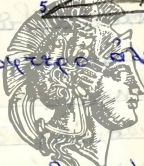
1. χειρολαβή
2. άγκυροκουρτές
3. συνδαιρέ
4. γκρέο
5. νήι
6. σπάθι
7. μοχλός γιάτζου
8. σταυρός
9. γιάτζος
10. ρυθμιστής

μονόμικτρο έλκτρο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Τρακτέρ είναι εν χρήση από το 1955.
- 3) Μηχανή θέρμανσης από το 1960.

Σελίς 4.

- 4) Μηχανή δειγματολечения από το 1960
 - 5) Μηχανή άφωτισμού από το 1955
- στ. 1) Το παλαιόν ξύλινον θρόνον
κατεσκευάσμενο υπό των γέγωντων

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/γος

Η συλλογή αυτή ξεκίνησε από
18 Ιανουαρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

γυμνασίου.

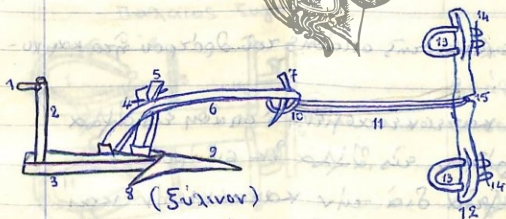
2) Σήπτερον δὲν ὑπάκουον ἐν δυνάμει ἡρώεα
τὸ παιδαγῶν δμοιάζει ὡς τὸ κατωτέρω
ἐπιόδειγμα:

3) 1. Ἀλκυόχερο	6. σταβάρι	11. λουρίαι
2. ἀλκυονούρι	7. προγός	12. θυγός
3. κουντούρι	8. φτερό	13. ζεύγος
4. καβυγάρουδι	9. ὄνι	14. παισιδύγρια
5. ἐπάθη	10. κουχούρι	15. ἔγκοπή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἄρστέον μετὰ θυγού

Σελίς 5

4) Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότερου ἦτο μιάς
μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅθεν τὴν
ἐδιδόν τὴν χειραερίαν.

Ἐν χειρὶ ὕνι

1. ὕνι

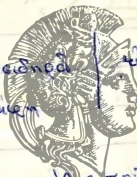
2. ὕνι

Εἰς τὰ διηγήματα εἰρηδ
διὰ πτωχὸν ἔδωκεν

Εἰς τὰ μονόλογα εἰρηδ
διὰ κτήπου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5) Τὸ σῆμα τῆς ἐπιδόσης τοῦ ἀρότερου ἦτο καρυ-
λωτό.

6) Ἦτο κατασκευασμένη ἡ ἐπιδόσις ἐκ ξύλου
ἐκ ξύλου ἐκ ξύλου ἐκ εἰδήρου.

7) Ἐργαζομένη διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ
ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότερου ἦσαν: Σκεπάζοντι
σταυρὸ, πριόνι καὶ δριλεῖ.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου [Εὐχολογίς
9-32-1963]
Ἡ εὐχολογία αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 ἑκτεμβρίου 1968 ἕως 10 ἰανουαρίου 1970

Σελίς 6

8) α) Διὰ τὸ ἄρσενον ἐκρησιμοποιοῦντο βόες ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι.

β) Ἐκρησιμοποιοῦν κυρίως δύο ζῶα, σπανίως δὲ καὶ ἕν.

9) Διὰ τὸ συγκρίβριμα μὲ δύο ζῶα ἦτο ἀναγκαστός ὁ Συγός.

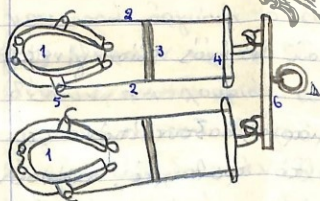
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

παλαιός συγός

1. ζεύλα
2. πανοζεύχι
3. ἐγκάρσι

ΔΟΗΝΟΝ

σημερινός συγός.

1. λαιμαριές
2. ἀγκίδες
3. σαφάρκι
4. τραβηχέ
5. χάτσος
6. παλάξο
- 7.

10)

Ζεύλα νέου τύπου

Ζεύλα παλ. τύπου

- 11) Ο κρίκος εκ σιδήρου, ξύλου ή ελαστικού
όποιοι τοποθετείται επί των δυνάμεων γέ-
γισται προχώς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

προχώς

ΑΘΗΝΩΝ

- 12) Το ὄργανο και δι' ενός ζώου γίνεται
ἀπὸ τὸ 1950.

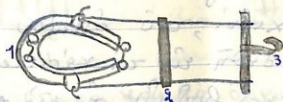
φορῶν τὴν λαμπαρία, βάζουν ἐπάνω στὸ
ῶμα τοῦ ζώου τὸ τραβηχτὸ, πιάνουν
τοὺς γάτδους ἐπὶ λαμπαρία καὶ τὸ
τραβηχτὸ ἐπὶ ἀξέτρι.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου διδ/γος

Ἡ συλλογή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ

18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

1. λαμαρία 2. τραβηχτό 3. γάζος.

σκήνη ζωού διὰ ζεύξιμον ἐν ἄρτρον.

Σελίς 7

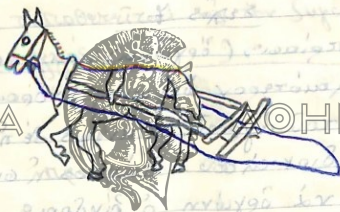
5. Ἀροτρίαις (ὄργανα) καὶ σπορά.

α) Παλαιότερον ἔρχοντο ἄνδρες, ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ ἰδιοκτήτου. Πόλλες ἤ συνήθειαι εἶναι καὶ ὀργάνη ὁ ἄνδρας.

β) 1) Φοροῦν εἰς τὰ ζῶα τὸν ζυγόν καὶ δένουν τὰ λούρια τοῦ ἄρτρον εἰς τὴν ἐγκοπὴν τοῦ ζυγοῦ.

2) εἰς τὸ σιδερεῦν ἄροτρον τὸ ζεύξιμον γίνεται περίπου ὁμοίως. Φοροῦν εἰς τὰ ζῶα τὰ λαμαρία καὶ τὰ τραβηχτά

πιάνουν εἰς τὸ ἀξέει το παλάντσο
καὶ εἰς τὸ παλάντσο τὰ τραβηχτά.
3) Ο γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα τὰ κα-
τωδίνει μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ
ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
προκειμένου περὶ βυδιῶν ἢ εἰς τὴν
καπιστράναν προκειμένου περὶ ὄνων
ζῶων (ἵππων, κτηνῶν)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

Σελὶς 8

4. Τὸ ὄρκαμα ἔγινετο μὲ ἀνοιγομένας
αὐλάκας κατ' εὐθείαν γραμμὴν. Σή-
μερον γίνετο καὶ περιφερειακῶς.
ἐὰν σχεδιαγράφηται α καὶ β εἶναι
ἐν κλίσει εἰς τὸν τόπον μας.

Δημ. Γ. Κωνσταντῆς διδ/γος

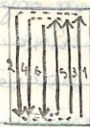
Ἡ συλλογὴ αὕτη ἔγινετο ἀπὸ

1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

α

+

β

+

5) Ἡ ἐπορά καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται καὶ γίνεται ἀκόμη ἐν χερίδας δηλαδὴ ἐποραῖς. Ἡ χεὶς ἐχειρίζεται μὲ ἀλγάκην.

6) Σήμερον παντὺ χρησιμοποιεῖται τὸ ἄροτρον. Παλαιότερον ὅπου δὲν περνοῦσε τὸ ἄροτρον ἢ ἐπορά γίνονταν μὲ σκαπάνην. Τὰ κίονα αὐτὰ ἐν μέσῳ δὲν καὶ ἀφαιροῦνται.

7) Τρόπος ὀργώματος ἐν χεῖρας ἦσαν καὶ εἶναι, ἡ δ. ἀνοίξις τῶν ἀλγάκων μὲ τὸ ὑνὶ, λαδί. εἰς ὅσα τὰ ὀργώματα γίνεται χεῖρας τοῦ ἰδίου τρόπου.

Σελὶς 9.

8) Ἀροτριάζουσι τοῦ ἄροτῳ πρό τῆς ἐπορᾶς

1) διὰ τὴν ἐπορὰν τῶν δημητριακῶν

έχινοντο δύο όργωματα: έν τό κορυ-
καίει άν είχε βρέξει και έν τήν
έποχή τής σποράς. τό πρώτο έχέμετο
άπλάς όργωμα, τό δεύτερο διβόδιον.

2) διά τό φύτρωμα κηπευτικών έχινοντο
άπαρατήτως δύο όργωματα: έν όρ-
γμα και έν διβόδιον.

3) Είς άφρατάπωνιν πρέπει ό άγρός
νά άφραθή έν κόνον έτος.

4) διά κάθε είδος καλλιέργειας γίνονται
τά έξής όργωματα: σίζου, κείως
ψυκανών, έν τήν έποχή τής σποράς
τραβοσίτου και κηπευτικών δύο ή
και τρία τήν έποχήν τής σποράς
ή φυτεύσεως.

5) κατά τήν σποράν χρησιμοποιούνται
τά έξής σκεύη: τό σασκούλι (διβόδι)
τού σποριά (ψαροού) τό άροτρον, οι
λαμαριές τά τραβηχτά, τό παλάσο
ή σβάρα και τό τσαπί.

Δημ. Γ. Κωστακίης διδ/κος
-32-

Η συλλογή αυτή έχέμετο από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

β) 1) Τὸ ποδάρη, τὰ γυρὰ καὶ τὸ ἐνὶ
κατὰ τὴν ἀροστίαν καθαρίζονται
ἀπὸ τοῦ χώμα ἢ τὰ χόρτα μὲ ἐλ-
λειγομένη σιδερεῶν ράβδον τοποθετη-
μένην εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βουκέντερος
καὶ καθυφέρνῃ ξύλῳ.

Βουκέντερος καὶ ξύλῳ.

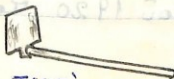
Σελ. 10

2) Αἰσθητὰ καὶ τὸ ὄργανον ἰσοπέδων
τοῦ χωραφιοῦ (σβάρετρα) μὲ ξυλίνην
σβάρετραν ἐκ τριῶν κυρίως καδρυκίων
συνδεδεμένην.

Ξυλίνη σβάρετρα.

3) Ἡ σκαλὴ μερῶν τοῦ ἄγρου ποὺ δὲν
ἔχουν ὀργωθῇ γίνεται μὲ τσαπί.

Τσαπί

γ) Ήραρμία διά σάβυρον καὶ σκαθέρια τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου εἶναι ὁ καθὺς καὶ ἡ τσαπί.

καθὺς

τσαπί

Σελίς 11

6) Τὸν Ζευγολάτην βοηθοῦν ἐν τῷ ὄργω καὶ ἡ εὐδωρὸς οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ γονεῖς.

7) Διὰ τὴν σπορὰν ὁπρίων ἐκκαθερροῦντο οἱ κῆποι. Ἡ σπορὰ ἐγένετο εἰς ἀντάκας καὶ ἡ καλλιέργεια συνίστατο εἰς σκάμματα καὶ πότισμα.

8) Διὰ τρεφὰς τῶν ζώων ἐκκαθερροῦντο τὰ πτωχότερα εἰς ἀπόδοσιν ὀνομαζόμενα ἐξωχώρα.

9) Πρὸ τοῦ 1920 τὰ γαίμηδα ζευγαίοντο.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου ³² διδ/τος

Ἡ εὐδωρὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10, Ιανουαρίου 1970

εἰς αὐτάκια ἀλλὰ καὶ σὲ ἀκανό-
νιστους λάκκους 0,50μ. ὁ εἰς 2 πό-
τον ἔβην.

Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἐν Βλαχοκαραϊδ
Πληροφορητῆς ἦτο ὁ γεωργὸς Ἰωάννης
Γ. Βελιγιάδης, ἔαυτ 68 ἀπόφοιτος
Θηροδικίου. [Συλλογὴς Δημήτριος
Γ. Κωστάκης 80/80]. Ἡ συλλογὴ αὕτη
ἐγένετο ἀπὸ 1-8 Σεπτεμβρίου 1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

α. Ἐργαλεῖα Θερίσου.

1) Παλαιότερον τὰ ἀθηναῖα καὶ ἔθε-
ρίζοντο μὲ δρεπάνι ὀδοντωτό.

δρεπάνι ὀδοντωτό

σελίς 12.

- 2) Τα πόρτα ξεφρίζονται με δρέπανα και με κόσσα.

κόσσα.

- 3) Η φελίς της κόσσας ήτο δρυϊνή

φελίς κόσσας.

- 4) Η χειρολαβή ήτο κατακλιμένη εκ ξύλου.

ξύλινη

χειρολαβή κόσσας.

σελίς 13

- 5) Τα θειωτικά εργαλεία τα κατακλι-
ζε ο ειδηρευτός (κοινώς ρύκος)
βύητο και είναι εν χερί και ο
θειωτός δι' ἐκείτ' αὐτοῦ ὅχι τῶν

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος
32
"Η ευχνομή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10, Ιανουαρίου 1970

δημητριακῶν ἀλλὰ τῶν ρεβιθῶν καὶ
τῆς ρόβης.

β. Θερσίονος τῶν δημητριακῶν.

- 1) Τὰ δημητριακὰ ἐθερίζοντο εἰς ὕψος
0,10 μ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν εἰς τὸ χωράφι
μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερσίον
ἐξέγοντο καλάμια.
- 3) Οἱ ἴδιοι οἱ θερσίται ἀποθέτουν τὰ
χερόβια ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ (Οἱ πέρες) τοποθετοῦνται
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πλάτος δμοῦ, 5-6
σταυρωτά,

Σελ. 14

- 5) Τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα
καθοῦνται ἀγκυρῆς.

γ. Οἱ θερσίται

- 1) Θερρίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀπὸ

το ίδιο το χερί. Δεν ήρχοντο επαγγελμα-
τίαι διεκδικεί από άλλον τόπον.

2) Ημείβοντο με ήμερομίσθιον (μεροκά-
ματο). - Η αμοιβή ήτο εις χεῖρας με-
τά παροχής φαγητού, (τούς τὰ ἴσαν).

3) Αἱ γυναῖκες ἔφερον εἰς τὰς χεῖρας
πρὸς προκύβειν γάντι ἢ κάλτσαν.
οὐδέν περιβάλλοντο εἰς τὴν μέσιν.

Σελίς 15

4) Εἰδίδοντο προσκῆ ὥστε ν' ἀποκρύβωνται ν'
ἀδείκνυτο διεκδικεῖς ἡμέρα βίτην.

5) Κατὰ τὸν διεκδικεῖν ἐτραφεύοντο ἐκ-
τακτὰ τὰ χεῖρας δια πλ. κ. Πάνω εἰς γυνή
ραχούλα >> ἔτι τὰ πούδια μωρὴ ἔχον >>
>> ἢ βλαχούλα >> κ. ἄ.

6) Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ διεκδικεῖν
ἀφένουν εἰς μίαν ἄκην ἕνα μέρας
ἀδείκνυτον >> τὰ μωρὰ τὰ τοῦ χεῖρας
εἰοῦ >> τούτο κατακρύβωνται ἐπὶ
τὸν προβάειν ἢ τὴν πικνὴν.

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/γος

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ

18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ἰανουαρίου 1970

δ'. Τὸ δέσιμο (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

1) Τὸ δέσιμο τῶν σταχυῶν γίνεται τὸ
ἐπὶ τῆς ἡμέρας.

Σελίς 16

2) Τούς σταχυὺς ἔδενε συνήθως ἄνδρες
μὲ δεματικό ἀπὸ σιταρί ἢ βίκαλη.

Τούς σταχυὺς, ἀγκυλῆς, συγκεντρώνουν
ὡς τὸν δέτην οἱ λοιποὶ δεριῶται.

δεμάτι σταχυῶν

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἐντεταμένον
ἔρχονται ὡς ὀρεγμένον μέρες τοῦ ἄγρου
ἀνὰ 8 ἢ 10 ὀνομαζόμενα φορτῶματα,
καὶ ἐτοποθετοῦντο τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ὄρου
παραφρῆδους.

ἐ. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ ποτὶ παλαιὰ ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια
τῆς πατάτας. Δὲν ἐνδυμούνται.

Ἡ ἐπορὰ τῆς πατάτας γίνεται τὸν Μάρ-

τιον ἢ Ἀπείθον ἦν.

Ξεῖς 1ε

- 2) Ἡ ἐξαγωγή τῶν χειρῶν ἀπὸ τοῦ χώ-
ρατος ἐγένετο μετὰ σκαπάνην καὶ με-
τὰ ἄροτρον. Ἡ σκαπάνη εἶχε πλάγι-
ον λεπίδι καὶ τὸ ἄροτρον ἦτο διημέ-
ροτρον.

συνάει

διημέροτρο ἄροτρον

ΔΕ. Συγκομιδὴ τοῦ σπανοῦ

- 1) Ἡ διατροφή τῶν ζώων ἐκτελεζομένη
κατὰ τὸν χειμῶνα μετὰ ξηρὰ κόρτα.
Ταῦτα ἐσπείροντο τὸ Φθινόπωρον, ἐ-
θερίζοντο τὴν ἔνοιαν, ἐξηραίνοντο
αὐτὸν ἥλιον καὶ ἐκχυδάζοντο ἐν
τοῖς ἀχυράνοις.
- 2) Ὁ σπανὸς ἐθερίζετο τὸν Μαῖον μετὰ
δρέπανον.

Δημ. Γ. Κωστακῆς διδ/κός

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ

18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10/10/1970

3) Διὰ τὴν ξήρανσιν οὐδὲν ἐργαζέμενον
ἐχρησιμοποιοῦτο. Ἐξηραίνετο ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἐθένετο
δεμάτια μετὰ τὴν ξήρανσιν διὰ σερ-
μάτων.

Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἐν Βλαχοκρα-
γιά. Πληροφορητὴς ἦτο ὁ γεωργὸς
Μωδίνης Βεργιόδης, ἔκδον 68, ἀπό-
φοιτος Δημοτικοῦ [Συλλογῆς Δημ.
Γ. Κωστάκης 82/105]. Ἡ συλλογὴ

ἀκὴν ἐγένετο ἀπὸ 10-15 ἀνελιγμένων.

Σελίς 18

Γ'. ΑΝΘΙΣΜΟΣ.

- α. 1) Τα δεμάτια συγκεντρύνοντο εἰς τὸ
ἀλῆνι πρὸς ἀλφειοτόν.
- 2) Ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς
ἀλφειοτόν δεμάτια καλεῖται θηψι-
νοτάδι. Ἡκεῖ τοποθετοῦνται τὸ ἐν ἐπὶ

του ἄλλου εἰς δεξιανὴν καὶ εἰς
ἐπὶ αὐτὴν καθωρισμένος τόπος τοπο-
θετήσεως.

3) διὰ τὸν ἀξιοπρόσφορον τὸν διηγετησάμενον
ὡς ἔχει ἀνέκαθεν ἀξίαν. ἔχει
ἐγένετο πάντοτε ὁ χειρὸς τοῦ
καρπύ ἀπὸ τὰ ἄχαρα.

4) τὸ ἀξίον κατεσκευάσθη ἐξω τοῦ
χωρίου, ἔξω, εἰς ὑψηλὸν μέρος διὰ
να διακοφίκεται ἀπὸ τοῦ ἀνέμου τὸ
ῥιχνισμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Σελὶς 19. ΑΘΗΝΩΝ

5) τὸ ἀξίον ἀνήκει εὐμήδως εἰς πλὴν
οἰκογένειαν. ὅταν ὅπως ἀνήκει εἰς
περιεχομένης χρησιμοποιοῦται μετὰ τὴν
σειρὰν ἀναδόχως τοῦ μεριδίου ποῦ ἔχει
ἐκαστος.

6) τὸ ἀξίωμα ἀνακαταπόσει ἀπὸ δεξιᾶς ἰου-
λίου καὶ ῥιχνισμα κατὰ τὸ τῆς ἰουλίου.

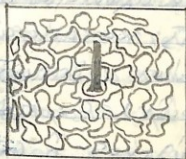
7) ὑπάρχουν χαρταπόμπεα καὶ περὶ-

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος

ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ

1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10, Ιανουαρίου 1970

χωνα. Τα χωματάχωνα έχουν δάπεδον
 εκ χώματος και χόρτου (χανδρίτσα).
 Τα πετράχωνα είναι σερωμένα με
 πλάκες εκ λίθου.

Χωματάχωνον — Πετράχωνον

8) Πρὸ τοῦ ἀχνισμοῦ τὸ χωματάχωνον
 καθαρίζεται ἐκ τῶν χόρτων, ἀκανθῶν
 καὶ σκουπίζεται. Τὰ πετράχωνα
 καθαρίζεται ἐκ τυχόν χόρτων καὶ
 σκουπίζεται.

9) Ἡ προσετοιμασία τοῦ ἀχνισμοῦ καὶ ἡ
 ἐναρξὺς τοῦ ἀχνισμοῦ δὲν γίνεται
 ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.

10) Τὰ δεμάτια τοποθετοῦνται γύρω ἀπὸ
 τὸν ἀχνισμόσφην κυκλικῶς, ὅθιστα
 καὶ χύνονται. Ἐπεται μὲ τὸ δεκρίδι

γυρίζονται πρὸς τὸ ἔγω διὰ τὴν
ἀφαιδούν και ἀφενίζονται.

Σελὶς 20

1) τὸ ἀφενίζον τὸν σκαχὶον γίνεται διὰ
τῆς καταπατήσεως περιεφερόμενων
ζώων (ἵππων, παχιδότων και ἐπὶ
βοῶν). Εὐποδοῦνται ἐπὶ τὸ μέσον
ξύλινος ἢ σιδηροῦς στύλος καφε-
μνος στήχερο ἀπὸ τὸν ὅποιον
ἐξερτῶντο σκαχίδια διὰ τὴν συγκρά-
τησιν τῶν ζώων.

2) τὰ ζῶα διὰ τὸν ἀφενίζον παροδε-
τώνται παραφύλαξ, δευγαρινοῦνται
ἀπὸ τὸν λαχόν με σκαχίον (σκαχίον)
και τὸ ζῶον ποὺ εἶναι πρὸς τὸ κέντρον
τοῦ ἀφενίου προδένεται ἐπὶ τὸ
στήχερο

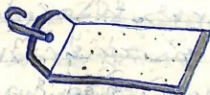
ἀφενίζον

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος
32

ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

Σελίς 21

γ) Άλλοτε ο άρχειός έγινε και δια-
 συρμένον υπό των Σάων μεταφφικού τε-
 μαχίου φέροντος κάππεν κοπτερά
 μετάφφια έλδοκατα (δόντια). τούτο
 έκαφετο ντουένι. Είχε οχήμα παρελ-
 ληλοειδή με το έμπροσθεν μέρος
 ημικύκλιον. Είχε μήκος περίπου 1μ.
 και πλάτος 0,60 μ. Το έμπροσθενό του
 από τους σιδιρουβούς (κοινώς γύρους).
 τούτο δυνόταν με το σύγυ έξωγυρέ-
 νων **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** και σφύσαν κυκλικά επί-
 των έστρωμένων σταχίων. Εκεντρο-
 ποιείτο εις όλα τα άνηκτα. Σή-
 μειον όλα αίθενίζονται με τηχάρι.

ντουένι.

Σελίς 22

8) Ο αθηνισμός αρχίζει από την 8η π.
και διακόπτεται βλίζον από την 8η
βίως του ήλιου.

12) Άλλα αθηνιστικά βραβεία ήσαν
έν κέντρει, το δεκρίδι, ενύχο μέ
πρὸς βδόντας (δισχάδια) η βιδρεσὺν
ηὲ τρέβδαας βδόντας και το
ενύχο κενάει.

13) Κατὰ τὴν διαδοχὴν τοῦ αθηνισμοῦ
ἀπὸ καιροῦ ἐν καιρὸν γίνεσθαι γυ-
ρίσματα τῶν σταθμῶν καὶ τὰ δεκρίδια
ἔσθαι οἱ σταθμοὶ ποὺ εἶναι κατω καὶ
ἐλθόντων ἐπὶ αὐτῶν.

14) Διὰ τὸ κωλύματα τῶν ζώων ἦτο ἐν
κέντρει ἢ βουκέντρει διὰ τὰ βδόντα.
ἦτο ἐπὶ κέντρει ἐνύχο (εὐδόντα) 1,50 μ.
ἢ κέντρει ἐν τὸ ἐν ἄκρον. διὰ τὰ
ἄλλα (ἵππους) ἦτο ἐνύχο (εὐδόντα)
μήκους 1 μ. ἢ κέντρει ἐν τὸ ἄκρον

Δημ. Γ. Κωνσταντῆς διδ/κος

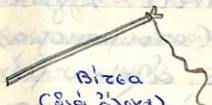
Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ

18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10/10 Νοεμβρίου 1970

δερμάτινον. Αὕτη καλεῖται βίτσα.

Βουκέντρα
(εἰς ἐξόδα)

Βίτσα
(εἰς ἄλογα)

Σελίς 23

15) Ἡ ἐργασία τοῦ ἀγωνισματος ἐνός ἀπλη-
ματος γέγνηται ἀπλήρως χαίματος.

Ἡ ἀγωνία ἐν ἀπλήρως ἡρεσείας.

16) Οἱ ἀγωνιστοὶ σταθεροὶ, πρὸς τοῦ
γυμνασίου γέγοντο χαίματα.

17) Ἀγωνίζονται οἱ ἴδιοι οἱ χαίροι με-
τὰ τῶν ἰσθίων.

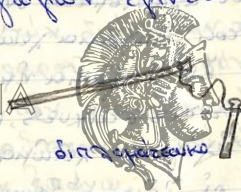
18) Πάντες τοῦ μέγους τούτου μετὰ τῶν καὶ
τῶν ἀγωνιστικῶν ἐργασιῶν δὲν ὑπῆρχον
παλαιότερον εἰς κεῖναι ἀπὸ μέγα χα-
ρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν σταθμῶν.

19) Κόπανος δὲν ὑπῆρχε.

Σελίς 24

20) Κοπάνισμα σταχίων διηρησιακῶν
δὲν ἐγένετο. Ἐγένετο μόνον κοπά-
νισμα (στουμπισμα) τοῦ δραβοσίτου
εἰς τὸ ἀφῆνι μὲ τὸ λεγόμενον
διηρησιακόν. Ἐγένετο μόνον ἐπὶ
τῶν μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ κο-
πάνισμα τοῦ δραβοσίτου μετὰ τὴν
παραχωρῶν ἐγένετο δι' ἀφῆνι-
σεύας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

διηρησιακόν

21) Ἐκοπάνιστο μόνον ὁ δραβοσίτος
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς τὸ ἀφῆνι.

Σελίς 25.

22) Κατὰ τὸ ἀφῆνισμα διὰ τῶν ὧν
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια. π.χ.
«Κάτω σὺν κάμψο τὸν πηλὸν»

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος

ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

«Ἡ Γαροφτανιώτισσα.» «Τὰ μαῦρα μάτια.»
 «Τρία καφεὶ εἶναι στὸ νεονιὰ.» κ.ά.
 Δίωσι καὶ δὲν ἐξέχοντο.

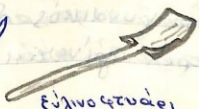
- 23) Χρῆσις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς ἔγινε
 τὸ πρῶτον τὸ ἔτος 1955. Τὴν ἐπρο-
 ημεύειν πρόσωπον. Τὰ δεμάτια ἀνέ-
 βαλλον μὲ τὸ ἀνεβατόριον εἰς τὴν
 μηχανὴν ὅπου τὰ παρελάμβανε
 εἰς ἐργασίαν καὶ ἔγινε ταχέως
 καὶ τὰ ἔρεικνε ἐντὸς τῆς μηχανῆς.
 Τὸ ἄκρον ἐξέρχεται ἐξ ἐνὸς φο-
 ς καὶ ἔγινετο σωρὸς.

β. Πίχνημα.

- 1) Οἱ ἀγωνιζόμενοι σπείκτες λήγοντα λήωμα.
 Τὸ λήωμα σπείνεται μὲ δεκρίανι, μὲ
 φτυαεὶ καὶ μὲ ἓν εὖλο σκήματα
 Ταῦ (Τ) καλούμενο παπαδιά.

εὖλινο δεκρίανι

εὖλινο φτυαεὶ

παπαδιά

ὁ σχηματιζόμενος σπέρς ἔχει σχήμα
ἐπίμηκες. ἔπὶ τοῦ αὐτοῦ σχημα-
τιζομένου σπέρτος δὲν γίνεται οὐδὲν
πρόσθετον.

Σελὶς 26

- 2) Τὸ ἀνέρισμα γίνεται πρῶτον μετὰ
κρίαν καὶ ὕστερα μετὰ στυαεάκι
ἐξ ἑνὸς ὀνομαζόμενου καρποφόρου.
- 3) Πιχνα καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκα.
- 4) Τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὁ-
ποῖα παραμένουν μετὰ τὸ λίχνισμα
λέγονται ἐκύβελα. Ταῦτα δὲν ἀπο-
χρεῖζονται ἀλλὰ χρησιμοποιοῦνται
διὰ τροφὴν τῶν ἐνίδων.
- 5) Δὲν γίνεται δεύτερον ἐξέρισμα.

Σελὶς 27

- 6) Ἡ διαφύκη τοῦ καρποῦ γίνεται πρῶ-
τον δι' ἀποκατείνεσιν τῶν ἐξόντων
ὑψόν, ὑπὸ γυναικὸς διὰ βαρύνου
καὶ δεύτερον γίνεται ὀριζόμενα

Δημ. Γ. Κωνσταντῆς διδ/γος

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ

1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10, Ιανουαρίου 1970

πτοι καθέριστα με ειδικό κόκκινο
 χρωμένο δριμόνι.

δριμόνι

Ετοποθετώ το δριμόνι εις ξύλινον
 βέλτερον και διά της παρθερικής
 κινήσεως έπιπτον οι κόκκοι κι' έρε-
 πον αι ξείναι ύψαι εις το δριμόνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΕΛΙΣ 28 ΑΘΗΝΩΝ

7) Όταν ο καρπός ετομασθή σχηματί-
 ζεται εις σφρόν με το στυάρι (καρ-
 ποφόρον) και καράβεται εις την κορυ-
 φήν του σφρού μικρός σφαιρικός με
 τον καρποφόρο διά να είναι εύρη-
 μένος ο καρπός.

8) Αλλα εδωκα προτού να μεταφερθή
 ο καρπός δεν ύπάρχουν.

γ. 1) Οφείλει πού έπρεπε να καταβλη-
θούν εις το δέμα. Η δέκατη.
Ο δεκατικός ηρχετο εις το δέμα.
Η μητρική του είτου έφίνατο με δο-
χών ονομαζόμενο μικτό. Χω-
ρούσε 8 δκάδες ή 10 κλά.

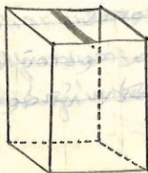
μικτό

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σελ. 29 ΑΘΗΝΩΝ

2) εις το δέμα καταβάλλοντο ακόμη
το χρυσολακίδικο και το χρυσιδ-
τικό.

Εμμεράτο ο καρπός και με τον γε-
νική χωρητικότητα 12 δκάδων.

ΤΕΝΕΚΕΣ

Δημ. Γ. Κωνσταντής διδ/τος

Η συλλογή αυτή έγινε από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

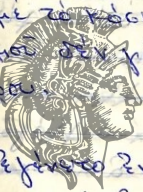
- 3) Ο καρπός αποθηκεύεται εντός της οικίας εἰς ξύλινα δοχεία καλυμμένα καθόνα ἢ ἀμπάρια.
- 4) Τό ἄχυρον ἀποθηκεύεται εἰς ἀχυράνα εντός τοῦ χωρίου.
Εἰς τὴν ὕπαιθρον δὲν ἐγίνετο ἀποθήκευσις.

Σελίς 30

- 5) Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου ἐγίνετο μετὰ τὸ ἀμύλιασμα καὶ τὸ κόκκινο.

- 6) Πρὸ τοῦ θερισμοῦ δὲν γίνετο δια-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ συλλογὴ ἐγίνετο ἐν Βραχόχε-
ρασίᾳ. Πρωτοφροντισὶς ἦτο δ. γεωργὸς
Γεωργίου Γ. Βελισσάκης, ἔτων 68
ἀπόφοιτος δημοτικοῦ. [Συλλογὴς
Δημήτριος Γ. Κωστάκης διδ/κός] Ἡ
συλλογὴ αὖτε ἐγένετο ἀπὸ 18-23
Σεπτεμβρίου 1969.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ.

α. 1) Η Αναρρα φωτιάς λαμβάνει χώραν
κατ' έθιμον τīs αποκρίες. Η Ηρα,
την Κυριακή της αποκρίας
και κυρίως την Κυριακή της
τυροφάρου, γίνεται τό έμπόρεας
εις την κεντρικήν πλατείαν ως
και εις γειτονικάς πλατείας.
Σελίς 31

2) Η φωτιά αυτή λεγόταν, άφανός.

β. 1) Την πυράν άναπτουν συνήθως
παιδιά άλλα και ήδη κλημένα.

2) Τα έξωτα συλλέγουν τα παιδιά, τα
φέρουν από τās οικίας των άφ-
νά κλέπτουν και πωλά από
έξωτες αμάξες.

3) Η συγκέντρωσις των εις τόν τόπον
του άφανού γίνεται περί ηώς ή
και δύο ημερών. Τοποθετούνται
εις σκρόν και κεναιοποιούνται.

Δημ. Γ. Κωνσταντής διδ/τος
-32-

Η συλλογή αυτή έγινε από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

τὴν ἐσπέραν τοῦ θανάτου.

γ) 1) Εἰς κάθε πυρὴν γίνονται ῥόνον χοροί.

2) Γύρω ἀπὸ τὴν πυρὴν χορεύουν κυρίως μεταμφιεσμένοι (μασκαράδες) ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι: νέοι νέες καὶ ἡλικιωμένοι. Πολλοὶ νέοι πηδούν τὴν πυρὴν.

Σελίς 32.

3) Εἰς τὰς πυρὰς καίονται, εὔδα ἀφάνες, τροχοὶ ἀμάξης.

4) **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** τὴν ἐποχὴν δὲν καίονται.

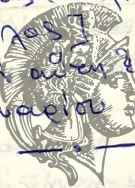
5) -Απὸ τὴν παραμονὴν κυρίως συγκέντρωνται ἀπὸ τὰ παῖδιά τὰ πρὸς καὶ τὴν ἀντικείμεν (εὔδα, ἀφάνες, τροχοὶ ἀμάξης κ.λπ) τὰ ὅποια ἐνέχονται κυρίως διὰ κροῦσῃ κατά τὴν ἐσπέραν τῆς πυρᾶς.

7) Ακοροδεῖ χορὰς γλέντι καὶ πη-

θήματα της πυράς υπό τών νέων.
Τό ξέλιπον τούτο διασπρείται
μέχρι σήμερον.

Ἡ συλλογή ἐγένετο ἐν Βραχο-
κερασίᾳ. Πηροσφορεῖς ἦτο ὁ
γυργός, Ἰωάννης Βελισσάκης
ἔτων 68. Τελευτάτος δημοτικῶς.
[Συλλογῆς Δημήτριος Γ. Κωστά-
κης διδ/γος]

Ἡ συλλογή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
7-10 ᾠανουαρίου 1970.

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/γος
Ἡ συλλογή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 ᾠανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

25
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΠΝΟΥΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ 038

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ. Ι. 78/188

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-12-1969 / 10-1-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοινότητα) Βλαχοκερασιά
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Μαντινείας
Νομοῦ Ἀρκαδίας.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημήτριος
Γ. Κωστάκης. ἐπάγγελμα διδάκτορας.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Βλαχοκερασιά, Μαντινείας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γιάννης Γ. Βελισσάκης...

ἡλικία 68.... γραμματικαὶ γῆραι ΣΤ' Δημοτικῷ
..... ἐπιδείκνυται Βλαχοκε-
ρασιά, Μαντινείας, Ἀρκαδίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Δὲν ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταί ἀρὰ
ἐν ἡλλάσσοντε κατὰ χρονικὰ διαστήματα.
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐν ἡλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ἐν ἡλλάσσοντε.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητα· δ) εἰς μονὰς κλπ. Δὲν ἦρχ
ἐν φυσικὰ πρόσωπα δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ἐλάττειται διανεμομένη τὴν περιουσίαν των
μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων των οἱ πρῶτοι τὸν
διατηροῦν συγκεντρωμένην, διανεμομένης μετὰ
θάνατον.

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *Ἄρχει μὲ τὴν γεωργίαν ἄλλοι μὲ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἄλλοι μὲ ἀμφοτέρους.*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; ... *Ν. αὐ.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζονται εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ δολοκλήραν τὴν οἰκογένειάν των; *Εἰργάζονται. ἔστι μὲ δολοκλήραν τὴν οἰκογένειάν των.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.) *μισακάτοροι ἢ κοινωνική των θέσις; ἄλλαν κυρίως πτωχοὶ καὶ ἄλλοι.*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των (ἐν εἴδει ἢ εἰς χρήμα); *ἐν εἴδει.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τριημέριον ἢ δι' ἄλλαν τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; *ἐν ἔργῳ.*

ἐχρησιμοποιῶντο. ἔργαται. ἐποχικῶς.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; ... *ἴ. αὐ. ἐν ἔργῳ.*

μποιοῦντο.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας; ... *ἐν ἔργῳ, ἐπαρτην καὶ μεσοκίαν.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρῆματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; *ἐπὶ ἔργῳ καὶ ἐποχικῶς ὡς ἔργαται, τεχνῖται, βαφεῖς, κτίσται.*

- 8'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) γλῶσς (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ; ...

Μόνον με δικήν σου κόπρον.....

- 2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας: τὸ 1930

- ε'. Από πότε χρησιμοποιούνται : το σιδηρούν άροτρον και οι γεωργι-
και μηχαναι εις τόν τόπον σας ; το σιδηρούν άροτρον από
το 1938 και οι γεωργικαι μηχαναι από το 1960

- 1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι ποταμ. ή γλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα έχρησιζονταν το 1881 χρησιμοποιείται κάθε τύπος :

Είς ποια κτήματα ἐχρησιμοποιετο το (Α) χρησιμοποιείται) κάθε τύπος :

Πολὺς καὶ ἀκαταμέτρητος τὸ ἀγαθὸν ἔργον ἢ ἀπὸ παντὶ ἡρώδῃ ἢ ἀπὸ παντὸς ἀνθρώπου, ὁμοῦ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων.

αγαπο. και ε'αγαπο. και αγαπο εις περικλυτη εδωκεν και

Διευτ. ελ. χονδρ. πεδιν. κατασκευάζοντο υπό τιν
 τιν θύρα (ελ. σκηνή) (ελ. χονδρ.)

Παραθέστετε σχέδιο-αρχή (ή φωτογραφία) εκάστου τύπου σιδηρού δρόμου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. κτιρολογία. 4. Ύλη 7. σταβάρι. 10.

2. ἀφ' ὧν ἐκείνη 5. ἑπτα... 8. ὑπὸ τοῦ...

3. Καὶ πάλιν . . . 9

(Αρχική περιγραφή
σελ. 9.)

- 2) Τρακτέρ (άπό ποτέ είναι εν χρήση;) Από το 1955.....

- 3) Μηχανή θερισμού Από το 1960

4) Μηχανή δισίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Ἀπὸ τοῦ 1960.

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ Ἀπὸ τοῦ 1955.....

στ' 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον ... Κατελευθέρας ...
ἀπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ γυνεῖ.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἐχογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἰσαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀγκυροῦχος	6. σταβάει	11. Πανερὰ
2. Ἀγκυροκνευὰ	7. Πρωγός	12. Ζυγός
3. Κουγκούρι	8. ἑταρὸς	13. Σιῶτες
4. Καβραῖδι	9. ὕνι	14. Πανωδεύκη
5. Σπάρα	10. Κουζούρι	15. Ἐγκοπή

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφία (βλέπε χειρόγραφον σελίδα 11)

(Εάν υπάρχουν διαφορές, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τό ἐνί. Τό ἐνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ἐνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο. μιᾶς. μορφῆς. αὐτὰ. ξύλινά. ἄροτρα,
ἐνί. εἰς. τὰ. ἐν. κηφει. αἰδη. εἰς. ἐφ' αὐτῶν. δύο
εἰδῶν. αὐτῶν. τὰ. παλαιότερα. (α) διὰ. πετρώδη. εἰδη.
(β) διὰ. κήπων.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς στήλης τοῦ ἀρότρου; ἦτο. καρπευμένον.

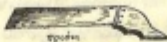
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

δ) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλίνου, σιδήρου, αὐτὰ. ἐκ. ξύλου
εἰς. ἀροτρίασιν. αἰδη. εἰς.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀνάρρι, ξυλοράϊ κλπ.). σκε-
πάρενι. στενό., πριόνι. καὶ. ἀρίδι.

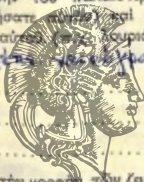

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, 8ηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόες, ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι.*
- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν: *Κυρίως δύο, ἀλλά σπανίως καὶ ἐν.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ναί.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὰ) καὶ ὀνομάσατε τὰ εἰσφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτῶν (π.χ. κυρία, λοῦρα, ζεύγες, πιζέ-λια κλπ.). ... *(Βλ. εἰς τὸν κατάλογον σελ. 13).*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζυγῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *(Βλ. εἰς τὸν κατάλογον σελ. 14).*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρέκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλαοῦρι), προσδένεται βέ εἰς αὐτὸν τὸν ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Λέγεται... προχρὸς.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀπὸ τοῦ 1950.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεψιμον) εἰς τὸν ἄροτρον; *Ἀφαιρῶν τὴν λαμαρία, βάδουν ἐπὶ αὐτῇ στὰ εὐρεῖα τοῦ ζώου, τὸ τραβηχέ, πιάνουν τοὺς γάτσουν εἰς τὴν λαμαρία καὶ τὸ τραβηχέ ἀπὸ αὐτὸ ἀλλάζει.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... (Βλέπε χειρόγραφον...

...εἰς (15).....

ζ. Ἀροτρίασις (ἔργωμα) καὶ σπορά

α) Ποίος ὄργανου παλαιότερον (ἢ σήμερον) 1) ἄνδρος (ὁ ἰδιοκτήτης
καὶ ἄροστῆρ ἢ ἄλλος) 2) γυναικὸς 3) κτηνῶν. Σημειώσατε ποῦ
ἢ συνηθιστὰ εἰς τὸν τόπον σας 4) ἄνδρος, 5) γυναικὴ,
6) κτηνῶν. 7) ἄνδρος, 8) γυναικὴ, 9) κτηνῶν. 10) ἄνδρος, 11) γυναικὴ, 12) κτηνῶν.
13) ἄνδρος, 14) γυναικὴ, 15) κτηνῶν. 16) ἄνδρος, 17) γυναικὴ, 18) κτηνῶν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) 2) ἄνδρος, 3) γυναικὸς, 4) κτηνῶν.
5) ἄνδρος, 6) γυναικὸς, 7) κτηνῶν. 8) ἄνδρος, 9) γυναικὸς, 10) κτηνῶν.
11) ἄνδρος, 12) γυναικὸς, 13) κτηνῶν. 14) ἄνδρος, 15) γυναικὸς, 16) κτηνῶν.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον: 1) ἄνδρος, 2) γυναικὸς, 3) κτηνῶν.
4) ἄνδρος, 5) γυναικὸς, 6) κτηνῶν. 7) ἄνδρος, 8) γυναικὸς, 9) κτηνῶν.
10) ἄνδρος, 11) γυναικὸς, 12) κτηνῶν. 13) ἄνδρος, 14) γυναικὸς, 15) κτηνῶν.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ἔργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
1) ἄνδρος, 2) γυναικὸς, 3) κτηνῶν. 4) ἄνδρος, 5) γυναικὸς, 6) κτηνῶν.
7) ἄνδρος, 8) γυναικὸς, 9) κτηνῶν. 10) ἄνδρος, 11) γυναικὸς, 12) κτηνῶν.
13) ἄνδρος, 14) γυναικὸς, 15) κτηνῶν. 16) ἄνδρος, 17) γυναικὸς, 18) κτηνῶν.

(Βλέπε χειρόγραφο εἰς (16))

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὄργωνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίς) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὄργωνετο καὶ ἀνοιγομένης αὐλακας κατ'εὐθείαν γραμμὴν... σχεδιάγραμμα(α)...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ὄργωνετο καὶ περιφερειακῶς σχεδιάγραμμα(β)

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον + μετὰ τοῦ ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἡ ἀρχαία καὶ τῶν τόπων σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωμάτων, ἐκφράσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σκαπία καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνονται (δ) γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὰ ἢ σποριάς, ἀντάμις, σισσιές, μεσοδρόες κ.λ.π.); ἔχωρίζεται ἡ λαοὺς χωρὶς τοῦ, εἰς τοῦ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαοὺς (ἢ σποριά) ; με αὐλακῶν ; ἢ χωρὶς ἔχωρίζετο με αὐλακῶν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄρστρον ; ἔχωρίζεται παντὶ χωρὶς χρησιμοποιεῖται τό...

ἄρστρον. Πολλοὶ ἄρστρον, ὅπου εἰς τὸ χωρὶς τοῦ...

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργωμάτων (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρῇσιν παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλακῶν με τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ; ἢ διάνοιξις τῶν αὐλακῶν με... ὄνι... βαθιά...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Εἰς ἔλαι... γίνεται χρῆσις τοῦ ἰδίου τρόπου.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλιέργειά, βεβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τὴν σπορὰν τῶν δημητριακῶν ἐγίναντο δύο ὀργώματα: ἓν τὸ καθαροῦ, ἂν εἴπε βρέξει καὶ ἓν τὴν ἐποχὴ τῷ ἀπορῆει. Τὰ πρῶτο ἐξήρτο ἀπὸ τοῦ ὀργώματος, τὸ δεύτερο βεβόλισμα.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀποφύλαξε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀροτρίων ἐγίναντο δύο ὀργώματα καὶ ἓν τὸ καθαροῦ.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεῖν νὰ ἀφελθῇ ἀπὸ τοῦ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νόπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν ἑνὶ ἢ ἄλλῳ δημητριακῶν....

Ἐπὶ... ἓν... ἔτος.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Διὰ δημητριακὰ καὶ ψυχανθὰ ἓν, διὰ ἀραβοσίτον καὶ κηπευτικὰ δύο ἡ τρεῖς τῶν ἐποχῶν

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν τῶν ἀροτρίων π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Χελεφασιοῦνται τὸ σακκάκι (σιδεῖν) τὸ ἄροτρον, αἱ λαμαριές

τὰ τελευτῶνται, τὸ πῦλόν τε καὶ τὸ βάρνι, τὸ τελεπὶ

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μίσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρνι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χώ-

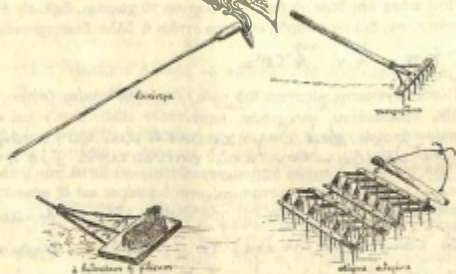
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὴ ἐλλει-
ψειδῇ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *τὸ ποδαρὶ, τὸ δὲ καὶ
τὰ κερὰ καθαρίζονται. ἢ ἑλκυστικῶς.
συνεχρᾶν.. ράβδον τοποθετημένην ἐπὶ τοῦ
ἄκρου τοῦ βουκέντρου καὶ κατευθύνει ζυγόν.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); *ῥίπτεται.. ἡσθεδωκὴς (εὐθευνιστὴρ)*

*ἢ ἐξομνῶν. σβαίρνει ἐκ τριῶν. κυκλῶς κα-
θευνῶν συνδεαμένων.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρέει. Ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Ἐργασιὰ
διὰ σκάψιμον καὶ σκάψιμα τοῦ ὄργου. ἢ
τοῦ κήπου... εἰς... ε. καρπὸς καὶ... π. πα-
...π. α.

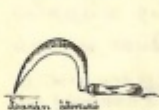
- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάττην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
ἐν δωρο. γάτων. βοηθῶν. π. εὐζυχοὶ οἱ ἀδελφεοὶ καὶ
οἱ γυναικ. ἔχοντες βοσκὰς καὶ ἡ ἐργασία εὐβοσκία
εργα.
- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
αὐτῶν. ἔκαστος ἐργάζετο εἰς κήπον, ἢ εἰς περὶ κήπον
εὐ. αὐλάκας. καὶ ἡ ἐργασία ἐκτελεστο ἐν
ἐκαλλιέργειᾳ καὶ παλόνι....
- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ῥόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ... τοῖς πα. κόττιρα
εἰς ἀπόδαριν., ἀμρουδερά, καμρούρια.
ῥεζωχώρεα....
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ἐσπέρουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βοταγίς)
καὶ ἄλλως. Εὐαυτοφύκτα. εἰς αὐλάκας. εἰς
καὶ εἰς... δ. κανονιστοὺς γάλλους. εἰς τοὺς εἰς
ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργασία θερισμοῦ.

- 1) Μὴ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) **Με δρεπάνι...**
δδοντωτό...

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα καὶ νὰ φωτογραφήσετε...

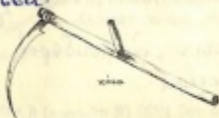
(Σχεῖτε καὶ ἐκθέστε σελίς 21.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με πικρὰ ἐλαστικὰ (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Με δρέπανα καὶ γι κόσσα**

- 3) Ἡ λεπίς (ἑθλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). **Ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή καὶ κόσσα**

(Σχεῖτε καὶ ἐκθέστε σελίς 22.)

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγγο; **Ἦτο χειρολαβὴ ἦτο κατεσκευασμένη**

ἦτο ἐξ ὀξυῦ

5) Ποίος κατασκευάζει αυτά τα θειριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) τα κατασκευάζει ο σιδεργουργός
(κοινώς χυλίας).....

6) Ήτο παλαιότερον (ή είναι ακόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θειρισμός με τὰς
χειράς, δηλ. δι' ἐκριώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ἀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) ὅ. ἤ. το. και. εἰς τὴν χερσὶ ἀσπρίων
δὲ. ἐκριώσεως ὄχι τῶν δημητριακῶν ἀλλὰ τῶν
ρεβιθιῶν καὶ τῆς ρόβης.

β. Θειρισμός τῶν δημητριακῶν...

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) με τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κριπτερόν μίσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ. εἰς ὕψος 2-10 μ. ἀπὸ τοῦ
ἐδάφους......

2) Οἱ στάχυνες ποῦ ἔμεναν (ἢ μετὰ τὴν ἀφαίμαξιν) ἀφαίμαξιν μαζί με τὴν ρίζαν
μετὰ τῶν ἀκραιῶν πῶς ἐλέγχοντο (ἢ ἀφαιρούντο). ἐλέγχοντο
κατὰ τὴν.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θειριστὰς αὐτὰς ἀφαιρούμενα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεῖρες, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τοκτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θειρισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; ὅ. ἔ. ἡ δὲ οἱ πρὸς θερίζοντα
ἀποθέτουν τὰ χερόβολα ἐπὶ τοῦ ἐ-
δάφους......

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) καὶ δράγματα
τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατὰ
ὁμοῦ... 5-6, ...σταυρατα......

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Παλλαχοῦ κα-
λούνται ἀγκαλιές. Λέγονται ζυγαριές :

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἑπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; Θερίζουν :
- ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀπὸ τοῦ χω-
ριοῦ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὴν ἀγρο-
νομίαν εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ τὸν ἀγρὸν :

- 2) Πῶς ἡμῖν βόσκοντο οἱ ἀγρονομῆται (προκάματα) ἢ κατ'
ἀπακοπὴν (ξενοῦς) ; Πῶς ἤτο ἡ ἀπορία εἰς χρεὼς ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἤτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παρασάγγα μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀνατολογίαν). ἡμεῖς βόσκοντο με-
τὰ παροχῆς φαγητοῦ (προκάματα) ἢ ἀνευ
φαγητοῦ (ξενοῦς) μετὰ παροχῆς
φαγητοῦ (τοῦτο εἶδον) :

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβέλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Ἄ. εἰς τὴν μέσην
τοῦ σώματος εἰς τὴν μέσην πρὸς τὴν ἀριστερὰν
χεῖρα εἰς τὴν μέσην πρὸς τὴν ἀριστερὰν
χεῖρα εἰς τὴν μέσην πρὸς τὴν ἀριστερὰν :

- 4) Ἐβίδετο (ἢ δίδετα) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; Ἀπὸ πού...

...ἀναρχεῖται τοῦ θερισμοῦ ἡμέρα...
...εἶται...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ναι... π.χ. « Πάνω...

πρὸς τὴν γῆν ῥα χεῖμα » « Τώρα τὰ περὶ τὴν
μωρὴν ἔλθιν » « Ἡ Βλαχοπούλα »
...εἶται...

- 6) Πού τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουں ἀθέριστοι ; (Εἰς τινες τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ στοὺς ἀγρούς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυροὺς ἢ κάθου τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράφετε λεπτομερῶς ὅσον ἂν ἔχει σχετικά ἢ ἄλλο τι ἔθιμον... Τινος... Ζωῆς... ἡμέρας... τοῦ θε...

ρισμοῦ... ἀφήνουν εἰς τὴν γῆν ἓνα μέρος... δέξεται τὰ γένια τοῦ χωραρίου... Τούτα... καταγράφεται ὑπὸ τῶν... προβάτων... ἢ... τῶν... πετεινῶν...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτισμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτισμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερος ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχτες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;... Τὸ δέσιμον...

ἐγένετο... τὸ... ἑσπέρας... τῆς... ἡμέρας...

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔβενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρὶς, ἀγκυλίας ; Πῶς ἰβένοντο· μὴ κοινὰ σχοινία, μὴ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν... *Τοὺς σταί-*

χυν... ἔδενε... συνήθως... ἄνδρες μὲ δερματικό... ἀπὸ... σιτάρι... σίκαλη... τοὺς στάχυν, ἀγκυλίες, συγκεντρώνουν εἰς τὰν δέζυν... οἱ λαοὶ θερμαίνονται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφίηνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θεισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; *καὶ δερματία.*

μὲν τὰ δέσιμον συνεκεντρώνοντο... εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ ἀγροῦ ἀνὰ ἑκάστην... ὁμομαθὲς μὲν φερὰν... ἐτοποθετοῦντο... ἐν... ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ παρατήρουνται.

ε. ΣΥΓΚΟΜΙΔὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἡ καλλιέργεια ἤρχισε ἀπὸ παλὴ παλαιά, δὲν ἐκλύθη καὶ ἀπὸ τότε... Ἡ ἐπορὰ γίνεται τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον μὲν...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμα) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. Ἡ ἐξαγωγή... ἐγίνετο μετὰ σκαπάνην καὶ μετὰ ἄροτρον. Ἡ σκαπάνη εἶχε πλάτος λαίδι καὶ τὰ ἄροτρα ἦτο διὰ ἑξήκοντα (βλέπε χειρόγραφον ἐκφ. 26).

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανός.

1) Εὐλαβήσαντο πάντας τοὺς ἀγροτικούς τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν χειμῶνα μετὰ τὴν χόρτον (π.χ. σπίνον, ἀριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐπὶ τῇ καλλιέργειά του, ἐπετὰ τὴν κοπή, ἢ ξήρανσιν καὶ ἢ ἐκφόρτον τοῦ... Ναι, ἐκνήθιζοντο... ταῦτα ἐκείροντο τὸ ἀπὸ πωρον, ἐκείριζοντο τὴν ἀνοίξαντα ἐκείριζοντο... εἰς τὸν ἔλγον καὶ ἐκείριζοντο... εἰς τοὺς ἀχνοὺς...

- 2) Πότε ἐκείριζοντο ὁ σανὸς καὶ μετὰ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). Ἐκείριζοντο τὸν Μάιον μετὰ δρέπανον (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)..... (βλέπε χειρόγραφον ἐκφ. 26)

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας... διὰ τὴν ἐξήρανσιν... οὐδὲν θορυβή-
ον... ἐκπεριποιεῖται... ἐξοραμένο... ἐς τὸν
ἥλιον... ἐπὶ τοῦ ἐδάφους... κτλ... ἐξοραμένα
δεμάτια περὶ τὴν ἐξήρανσιν διὰ θερμά-
των.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματίων πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκentrώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν σάλην τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια... συνεκentrώνοντο... εἰς τὸ
ἀλώνι... πρὸς ἀφαικισμόν.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος, ὅπου καταρθεύονται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τὴν... λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιστρά, κτλ. ἢ καλεῖται ἡ τοποθεσία εἰς ἧς γίνονται ὑπάρχει καθωρισμένης τοποθετηθείσας; ὁ χώρος

καλεῖται... Τὰ δεμάτια κατα-
θετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἡλίου... ἐν θεμωνιᾷ
ἢ εἰς καθωρισμένον τόπον τοποθετούμενα.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον δεσ ἀλώνι διὰ τοῦ ἀλώνι-
σμοῦ τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γενήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρὰ εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; ἢ π.π. ἔχεν ἀνέκα-
θεν... ἀφαικισμόν... ἐκ τῶν ἐξοραμένων... πρὸς τὸ
ἀ. χωριό... τοῦ... καρποῦ... ἀπὸ τῶν
ἀχυρῶν.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμού, εἰς τὴν σάλην τῆς οἰκίας ἢ ἐξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποῖαν θέσιν;... κατασκευάζεται ἐξω τοῦ χω-
ρίου... ἐν ὑψηλῷ μέρος... διὰ νὰ δυνάτο-
ν ᾖ... ἀπὸ τοῦ ἀνέμου... τὸ χιόνισμα...

- 5) Τό άλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνου οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρή-
 σίς του, δηλ. μέ ποίαν σειρὰν καί ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἀνήκει εὐνή-
 θως εἰς ἑῶν οἰκογένειαν. Ὅταν ἀνήκη εἰς περισσοτέ-
 ρας, χρημεσιεύεται καὶ τὴν διεύαν ἀναφύει
 τοῦ κρεῖδου τοῦ ἔχει ἑκάστης.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται
 ἀπὸ ἀρχαῶς / αὐτοῦ καὶ λήγει περί τὸ τέλος
 τοῦ ὕδου γυνός.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μέ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μέ δάπεδον
 ἐστρωμένον μέ πλάσας).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Πετράλωνο. ἔχει χυμὰ καὶ ἔχει δάπεδον ἐκ χυ-
 ματος καὶ χόρτων. ἔχει πετράλωνο
 ἔχει δάπεδον ἐκ χυμὰ καὶ ἔχει χόρτων.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἀπὸ τὸν πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
 χει, μέ πηλόν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μίγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). Πρὸ τοῦ ὕδου ὅπου τὸ χωματάλωνο
 καθαρίζεται ἐκ τῶν χόρτων καὶ σκουπίζεται.
 Τὸ πετράλωνο καὶ χρίζεται ἐκ τυχόν
 ἐπιπλεόντων χόρτων καὶ σκουπίζεται.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; 10. Χ. 7.

.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστῦλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχίων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψετε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δὲ διάτεια τεταθῆσθαι γινώσκω ἀπὸ τῶν
ἀλωναυτῶν κικλημένων ἄρδια καὶ χύνοισι.
Ἐπειτα καὶ τὸ δεικνύναι μαρτυρεῖται παρὰ τοῦ ἔργου
διὰ τὰ ἀπαιθεῖν καὶ ἀλάνισοντι.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλάνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλάνισμα πρὸς ἀχυρὰν καὶ σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ποδῶν τῶν ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πρὸς αὐτὴν τοποθετεῖται ἡ ἀλάνιστος καὶ καθέτωρ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλάν-
ιστοῦ ὅστις ἐστὶν ἡ ἀλάνιστος, ἡ ἀλάνιστος, ἡ ἀλάνιστος, ἡ ἀλάνιστος, ἡ ἀλάνιστος,
στρουλουργοί, δοκίμοι, ἀλάνιστοι, ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀλάνισμα, ἀλάνιστος, διὰ τὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ ζώου, ὥστε νὰ περιφέρονται κυλι-
κῶς, ἐνὰ ἕρχονται γύρις, καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Γ' ἵνα-

ται διὰ τῆς καταπατήσεως περιγραφῆναι καὶ ζῶων

(ἵππων ἢ βοῶν παρὰ τοῦτον) ἡ τοποθετεῖται τὸ

μέσον ζῶον, ἡ εἰδηροῦς αὐτῆς κατὰ μέτρον

αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ποδῶν ἐξαρτῶνται σχοινία διὰ τὰ
συγκρατοῦν τῶν ζώων

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθεται ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινος τόπους δίνεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλάνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλάνισοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σείραν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψετε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλάνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὴς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα) τοῦ ὅτι τὸ πλοῖον
 τοῦτο καὶ παρ' αὐτῶν, διὰ χαρμῶν καὶ ἀπὸ τὸν χαρμὴν
 μὲ σκηνίαν (σκηναίαν) καὶ τὸ ὅτι τὸ πλοῖον εἶναι
 πρὸς τὰ κέντρα τοῦ ἀλκωνίου προκείμενα
 ἐν τῷ σκάφει. (Ὁ γὰρ περὶ ἀλκωνίου σκῆψ. 30)

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλκωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῦνται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλκωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλκωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλκωνισμόν των.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε, ὅαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλκωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκάνια, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπιπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλκωνίζοντο (ἢ ἀλκωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλκωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὁσπρία (κουσκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) Ἠλκωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἀπαντᾶται ἐν

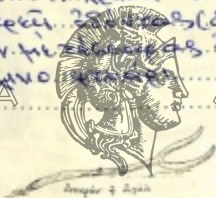
τὸν τόπον σας τὸ ἀλκωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα
 καλεῖται. καλεῖται. Ἐκεῖ σκῆμα παρ' αὐτῶν τοῦ
 μὲ τὸ ἐμπροσθεν μέρος. ἢ μικρὸν καὶ ἢ μέγαν
 14. πρὸς τὸν πρὸς τὸ 60 μ. τοῦ ἐμπροσθεν
 ἀπὸ τοῦ σιδηροφάνου. τοῦτο δὲ τὸν ἐκ τοῦ
 ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων καὶ εὐρύτερον κυκλικῶς
 ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων. Ἐκτετατοποιεῖ-
 το εἰς ὅλα τὰ δημητριακὰ. Σήμερον δὲ αὐ-
 τὸν ἀλκωνισμόν μὲ μηχανὴν.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλυσισμός, κατὰ ποίαν ἔθ
διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ο... άγωνιστής... δακρύζει... από... της 8ης
π.μ... και διακόπτεται... άφησαν...
πρό... της... ύδατος... του ήλιου.....

- 12) Ποια άλλα δλωνοστικά εργαλεία είναι εν χρήση; (Είς τινες τόπους χρησιμοποιείται επίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Εἶναι ἐν κρήναι τοῦ φεφραδιῶνι, ξυλ-

μορφή(v): Είναι η κεντρική το δοκίμιο, συμ-
μα με την ερώτηση (δικότυπο) ή...
βιδιού με το δοκίμιο ερώτησης και...
το δοκίμιο ερώτησης...

- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δισχάλι ή το δικασάνι, έρχόμενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει εντός του κύκλου των οποίων διαγράφουν τα ζώα ή το άλωνιστικόν μηχανήμα τους ακόπτους στάχους : Μολ.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκάντρι· ἀλλαχοῦ φ' ὄντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) Ἦτο ἐν χρήσει ἡ βουκάντρι διὰ τοῦ βάλαισθαι ἐπὶ κηκεῖς ἐλθε (εἰσόδος) 1,5 αμ. μὲ καυρὶ εἰς τὸ ἐν ἄκρον. διὰ τοῦ ἀφοχά(ι)ππου ἦτο ἐν γίνῃ εἰσόδος μικροῦς 1 μ. μὲ καυρὶ εἰς τὸ ἄκρον.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἄλωνίζονται καθ' ἡμέραν Λέγεται... ὅπως καὶ λέγε-
μαίται... ἡλωνίζετο... ἐν... ὅπως καὶ ἡρε-
... ρεῖται...

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθῆντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (Ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

... λέγονται... ὅπως καὶ λέγε-
... μαίται...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζον: ὁ ἴδιος ὁ ἀλωνιστὴς ἢ ἀπὸ τῶν ζῶν ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδὲν ἀπὸ τῶν ζῶν (ἐν Αἰτωλῖα: βαλμάδες, δηλ. πεισμονίδες, καλούμεναι ἀπὸ τῶν ζῶν ἀπὸ τῶν ζῶν) οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀπὸ τῶν ζῶν ἀπὸ τῶν ζῶν ἀλωνιστὴν... ὅπως καὶ
... λέγονται... ὅπως καὶ λέγε-
... μαίται...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν π.χ. τὸ κόπανεσμα αὐτῶν μὲ χανδρὸν ξύλου (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ὅπως καὶ λέγε-
... μαίται...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγτο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

... λέγονται... ὅπως καὶ λέγε-
... μαίται...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φασῆς, ρεβιθῶν κλπ.)? *Ἐγένετο μόνον κοπάνι-
σμα τοῦ ἀραβαίτου ἐπὶ τῷ ξύλῳ μὲν τὸ
ἀγρόμανο διηλεκτάκου.*

Ἐπὶ κοπάνῳ τὸ πρῶτον
μετὰ τοῦ διηλεκτάκου...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνέλαβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

*Ἐγένετο μόνον ὑπὸ τῶν με-
λῶν τῆς οἰκογενείας. Τὸ κοπάνισμα τοῦ ἀ-
ραβαίτου καὶ τοῦ ἀγρόμανο παροχρησθέν ἐγένετο διὰ
τὴν βοσκὴν...*

- 21) Ποῦ ἐποποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλῳ; Πόσαι
στρώσεις (ἑθλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἐπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) ἤ.κοπα-
 κι.φ.ε.α...μόνα.κ...δ.ξ.α.β.α.α.α.α.α...ἐπὶ.τοῦ
 ἔδαφους...ἐν.τῷ.ἀ.γ.ν.ι.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔδγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ...τ.ε.α.χ.α.ἰ.δ.ι.α.Ν.α.ἰ.
 ἔ.ε.α.ι.α.δ.ἐ.ν.ἐ.λ.ε.γ.α.ν.τ.ο.ἰ.κ.α.κ.α.ι.α.ν.ο.τ.ἰ.α.κ.α.ρ.α.
 τ.ο.ν.π.λ.α.τ.ῶ.ν.α.α.κ.κ.η.β.α.ρ.α.β.λ.α.ν.ι.ῶ.π.ι.κ.α.α.κ.η.κ.τ.α.
 κ.ο.ῶ.ρ.α.κ.α.ἰ.α.α.κ.η.κ.τ.α.κ.α.λ.ῶ.ν.ἔ.π.η.α.α.α.ν.α.ν.ι.ῶ.ν.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἐκπομπῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρῶτος πωλὴς, ἐπιχειρηματισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ἔ.α. 1955 τὸν ἔ.π.ρ.α.ν.α.ν.π.ρ.ε.δ.ο.π.ο.ν.ἔ.κ.ο.ν.ε.τ.α.κ.ἢ.κ.α.κ.ε.ρ.τ.ῷ.β.α.ν.δ.ῶ.ν.ἔ.λ.ε.γ.ε.ι.σ.α.ν.καὶ.τ.ῷ.π.ρ.ῶ.τ.ῳ.ἐ.π.ε.λ.ο.γ.ῶ.ν.ῳ.ἡ.μ.η.κ.α.ν.ῶ.ν.μ.έ.τ.ε.β.ἢ.Δ.η.μ.ο.κ.ρ.α.τ.ῶ.ν.ἔ.π.ε.λ.ο.γ.ῶ.ν.ῳ.

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλώνισμένοι στάχες ἐκπομπῶν διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ ; δικαργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ....

ἔ.λ.ε.γ.α.ν.τ.α.ι.ἢ.λ.ε.ι.ῶ.μ.α.δ.α.ρ.ε.ῦ.ε.τ.α.ι.μ.ῖ.δ.ε.κ.ρ.ι.ά.ν.ι.,μ.ῖ.α.ε.ἰ.ν.ἔ.ρ.ε.ἢ.καὶ.μ.ῖ.ἔ.ν.ἔ.ν.δ.α.σ.κ.ἡ.μ.α.κ.α.ς.τ.α.ῦ.(τ.)κ.α.ρ.ῶ.ν.τ.η.μ.ο.π.α.α.δ.ι.ἄ.....(β.α.θ.π.ε.κ.α.ι.ε.ἰ.γ.ρ.α.φ.ἄ.ρ.ε.α.ε.ἰ.ς.75.)

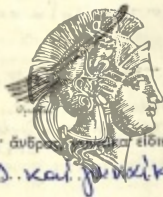
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. Ὁ σχηματίζεται.

Σάμνος... σωρός... ἔχει ἀχῆμα ἐπὶ κηκας.
- ἐπὶ... τοῦ... αὐτοῦ... σχηματίζεται... σωροῦ...
οὐδὲν... ἐθιμον... γίνεται.....

- 2) Μὴ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Γίνεται... μέ... ἀκρι-
-νι... καὶ... ἔσται... μέ... ἐξήκοντα...
... ἐνομα... καὶ... ἀκρι... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας... εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ὁμοιβῇ ;

καὶ... ἀνδρας... καὶ... γυναίκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τιμάκια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέγονται... ἀνέμισε... ταῦτα... ἀπὸ...
... ἀλλοῖ... χρησιμασι... διὰ
... τῶν... ἀνέμων.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνημα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 γθίζεται τοῦτο *δὲν γίνεται... διὰ τερον. διὰ...*
... κ.λ.π.

- 6) Ἄρου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμεινόντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.λ.) ; *Γίνεται*
πρῶτον... διὰ... ἀπομακρύνονται... τῶν ξένων... ὑπὸ
ὑπὸ γυναικῶς... διὰ... καὶ... γίνεται
δριμόνισμα... (καθάρσιμα) με' ἐιδικὸν... δνομα-
ζομένο δριμόνι.
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα... τῶν ξένων αὐτῶν
 ὧν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαράβων... ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ων με' ὁπῶς διαφόρων μεγεθῶν* π.χ. με' τὸ κόσκιον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρίσμου τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογράφησατε διὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐκπλασθὲντα... τὸ δειρόν... εἰς ξύλινον...
σκήριγμα... καὶ... διὰ τοῦ λαμβρορικῆς...
κινηθῶν... ἐπιπλεον... οἱ κόκκοι... κ... ἔρρε-
νον... αἱ... ξέναι... ὕλαι... εἰς τὸ δειρόν... ..

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὴ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρενάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ ἐκ τῆς προσκύνησης καὶ ἀσπασμοῦ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἡ καὶ τοῦ βοσκικοῦ ;

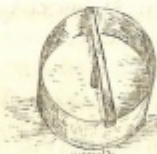
Ζεῖται αὖς σωρὸν... ἐπὶ τῷ... ἐπὶ τῷ...
Περίγει... καὶ... καὶ... καὶ...
ἐπὶ... τοῦ... σωροῦ... σταυρός, μετὰ τὸν...
καρποφόρο... διὰ τὴν... εὐφορημένους...
δ... παρὰ... ..

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ἔκ... ὑποδρασκ... ..

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθῶν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὴ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου», (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις δκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχθυογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

ἡ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ἀνακρίσεως ἡ ἀποθήκη τοῦ αἵματος.
 ἡ κρένη τοῦ αἵματος ἐκτείνεται ἐν δοχείῳ κυλινδρικοῦ ὁνομαζόμενῳ ῥήκιῳ χωρητικῷ 8 δκάδων ἢ 10 κιλά.

ρῥήκιον

κύβητος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο ἐν τῷ αἵματι ;

- α) τὸ παταδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γαλακτοπλάστι,
- δ) τὸ ἀποθιγνυμένον.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιὰ ὀνόματα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παρὰ τὸ αἶματι ἱχθυογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ... Εἰς τὸ ῥήκιον κατεβάλλοντο ἀκόμη τὸ ἀγροφυλακιάτικο καὶ τὸ ἀλμυράτικο. Ἐντέροις δὲ καρπὸς καὶ ῥέ τὸ ν. ταντέκ. χωρητικὸς 12 δκάδων.

3) Ποῦ ἀποθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσηὴν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... Ἐντέροις τῆς οἰκίας καὶ ...

ἐν τῷ αἵματι... δοχεῖα... καὶ ῥήκιον καὶ ῥέ... ἢ ἀποθήκη...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀποθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ αἶματι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κεισας εις την υπαιθρον; Αποθνήσκω... εως εχρη...
 ρω... να... ενος του... χωριου... εις... την...
 παιδρον... δεν... εχρησκω... αποθη... κεισας:...

- 5) Πως εγινετο (η γινεται) η διαλογη του σπορου. Κατα την διαρκειαν του
 θερισμού από τους καλυτέρους στάχυς η μετά το άλώνισμα;....

Η διαλογη... του σπορου εχρησκω... κατὰ
 τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ κόκκισμα.....

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογη του σπορου πρό του θερισμού κατα-
 σκευάζεται τότε η μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

Πρὸ τοῦ θερίσματος... γίνεται διαλο-
 γη... τοῦ σπορου.....

Πως λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Πλεγμα... ἡμῶν της... ποὺ φυλάσσεται
 τὸς... καὶ... ὅπου... ..

Δ'. ΕΘΝΕΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμμα φωτῆς εἰς τὸ υπαίθρον. (Π.χ. παραμονή Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Πραγματοποιεῖται... γίνεται εἰς ἀποκριές...
 καὶ... τῶν... κυριακῆ... ἀποκριῶν...
 καὶ... τῶν... κυριακῆ... τῶν... κυριακῶν...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποίαν μέρος; Γίνεται
 τὸ... ἑσπέρας... εἰς... τῶν... κυριακῆν...
 πρὸς... ὡς... καὶ... εἰς... γκατονικαῖς...
 πρὸς... ..

- 2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

άφανός.....

- β'. 1) Ποιοι άναπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; Σω -

νήδωρς παιδιά, άλλαί και ήλικιωμέ -
ναι.....

- 2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τά κλέπτουν ; Άν ναι, από ποιον μέρος ; Τα συλλέγουν
παιδιά, καί φέρουν άπό τάς αίκίας των άλ -
λά κλέπτουν και ποιά άπό άλλους αιδός.

- 3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Η συγκέντρωσίς των ες τόν τόπον του ά -
ερατού γίνεται άπό τούς ή δύο ή περισσότερους
τοποθέτου και έλθοντες και χερσίν
πυλόνται τήν έκείραν του άφανού.

- γ'. Ποιοι αί συνήθειαι εϊς κάθε άρταν εϊς κάθε πυράν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, χοροί, άσματα, κράτοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

Γίνονται μόνον χοροί.....

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

Γύρω από τήν πυράν χορεύουν και οίς
μεταμετακείμενοι (μασκαράδες) άλλαί
και παύσαι άλλαι ; ναι, ναι, και
ήλικιωμένοι, ποφφοί ντόι παιδών τήν
πυράν.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς (κόψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καίονται... ἔλθα, ἀφελές καὶ...
τροχοὶ ἀμάξης.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαιοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) Ὁμοιώμα-

τα... τῆς ἀποκριῆς... ἀλλήνη...
χὴν... δὲν... καίονται.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφή τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἀπὸ τῆν... κυρίως...
καὶ... ἀφελές...
τροχοὶ ἀμάξης...
κυρίως... κατὰ τὴν ἐπαύριον τῆς περῆς...
χορὸς...
ὕπὸ τῶν νέων.

Τὸ ἔθιμον τοῦτο διατηρεῖται
μέχρι σήμερον.

Ἡ συλλογὴ τοῦ παρόντος ἐγένετο ἐν
Βλαχονοκερασίᾳ. Πληροφορηθεὶς ὅτι
παρὸς ἰωάννης Βελισβάρης ἐκτὸς 68
τελειόκροντος δημοσίου [ἐνδεχόμεν
Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/γος]

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 ἑκτεμβρίου 1968 ἕως 10 ἰανουαρίου 1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΛΛΗΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

αρχιμαρτυρός κτηροκόμου [επιδόσεις
Δημ. Γ. Κωστακίτης 818/903]
Η συλλογή αυτή ξεκίνησε από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

1. Ἐξετάζόμενος τόπος

χωρίον: Βλαχοκερασιά

Ἐπαρχίας: Μαντινείας

Νομοῦ: Ἀρκαδίας

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ
συμπληρώσαντος Δημήτριος Γ. Κωστάκης
ἑπάγγελμα: Διδάσκαλος

Ταχ. διευθύνσις: Βλαχοκερασιά
Μαντινείας Ἀρκαδίας.

Πόσα ἔτη διαφέρει ἐκ τὸν ἐξετάζόμενον
τόπον: 5

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΝ ΚΑΤΗΓΡΑΦΗΝ

αὐ παρατιθέμενα ἀποφασίζει.

α) Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον: Ιωάννης Γ. Βελισσάρης.

ἡλικία: 68 γραμματικαὶ γνώσεις:

Ἐκτενὲς Δημοσικοῦ. τόπος καταγωγῆς
Βλαχοκερασιά Μαντινείας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

υπερμαρτυροεισ εκπαιδευτικου [επιδιορξες
 Δημ. Γ. Κωστακινου 818/2027
 Η συλλογή αυτή εχρηματισθη απο
 1 Σεπτεμβριου 1968 εως 10 Ιανουαριου 1970

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ ἐπορά ἦτο ἀπὸ ἀνέκαθεν μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἀπολαύσεων τοῦ γυμνασίου. Ὁ γίγονεν πρὸ τῆς ἐπορᾶς, ἢ ὅποια ἐγένετο κυρίως τὸν Ὀκτώβριον μῆνα, οἱ μαθηταὶ ἐτοίμαζον τὰ ἀπαραίτητα ἔργα. Ἐκείνην ἐπιδιορθεύεις καὶ ὑποκεινός ἐν τῷ βύζινον ἀΐζει, τὰ τεσπιά (φυτάρια) καὶ λοιπὰ ἔργα καὶ ἀπερýμαινον τὸν σπόρον ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ καλλοῦ (χαλάρωσιν) διὰ τὴν καταπολέμειν τὸν ἀνταγωνισμὸν.

Σήμερον ἡ ἀποκατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γυμνασίου φαρμάκου δαυλίτην καὶ τὸ βύζινον ἀΐζει ἀντικατεστάθην ἀπὸ τῆς αἰθροῦς.

Μετά τὰς πρώτας βροχὰς ἤρχετο ἡ ἐπορά. Φθάνοντας ἐς τοὺς ἀγρούς ἵκοιτο καὶ τὰ τεσπιά τὰ θηρὰ ἀγκάδια, τὰ ἔκαιον ἐπὶ τόπου εἰς πυρὰν καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἐκώρουν εἰς χωρίδας (σποράς) τὰ νῦν
χρόν δ' αὐτῶν. Μετὰ ταῦτα ἦεν
δὲν ἡ ἐργασία τῆς σποράς.

Εἰς τὰ πεδινὰ μέρη ἐσθαρνίσκοντο (ἐσθαρ-
δύνοντο) οἱ ἄγροι διὰ φυλῆς σβάρνας
καὶ ἐκώρουν εἰς μεγάλας προκίδς (προκίς)
διὰ τὰ αὐτοῦ (σφαγνίσκον) τὰ νερά
τῶν βροχῶν. Εἰς τὰ βουνὰ μέρη (πετρώδη)
ἡ ἰσοπέδωσις ἐγένετο καὶ τὸ ξυνοῦν.

Τὴν ἀνοίξιν ἐγένετο διὰ τῶν χειρῶν
τὸ βοτάνισμα (ἐκκαὶ τὸ ἐργάσιμο
τῶν σιταίων (καὶ τῶν κηλῶν)).
Σήμερον ἡ καλλιέργεια τῶν σιταίων
γίνεται διὰ πάντας τῶν εὐπερῶν
καὶ σιτανοκτόνα ἄρματα.

Τὴν ἐποχὴ τοῦ θέρους (ἰούλιον
μῆνα) ἐγένετο ὁ θέρμος τοῦ εὐκαρίου
καὶ ὁδοντὰ ὀρέπονται. Ἐδέοντο καὶ
σφαγνίσκον καὶ ποτίζοντο καὶ τὰ σῶα
εἰς τὸ ὄχιον ὅπου τὰ ἔκαμον ὄντων.

καλλιέργεια κτηνοτροφίας (ἐκκαὶ τὸ
ἀπρ. Γ. Κωστάκης διδ/κός)

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 ὁκτωβρίου 1968 ἕως 10 ἰανουαρίου 1970

νες. Σηπτερον ὁ στείλιος γίνεται καὶ με-
 στερικὲς μηχανές. Ἡ μεταφορὰ κυ-
 ρίως γίνεται με τρακτέρ με αὐτοκί-
 νητα ἄλλαι καὶ με ἱδρα φορτωμένα.
 Ὁ ἀλμυριὸς περὶ τὸν ἰούλιο. ἔρχε-
 ντο εἰς τὸ ἀγῶνι, ὅπου τὰ δημάτια
 ἤλυνίζοντο με ἱδρα, βοδία ἢ ἄλλα
 (ἵππους), τὰ ὅποια ἔβουρον ὀπισθὲν των
 σιδεροῦν ὀδοντωτῶν ἀνταρῶν ὀνομαζό-
 μενον ντουίνι, ἢ καὶ διὰ τῆς κατα-
 τῆς τῶν δεινῶν διὰ τῶν παρῶν ἡλμυριῶν
 κατόπιν ὁ ἀλμυριὸς οἶτος (κόχκωρα)
 εἰς στενὸν ἄκρον κί' ἐλίκυατο
 με ἔλκυνα τρέποντα κυρίως δεξιάνια.
 Μετὰ τὸ λίκυαμα ἔβλεπτο τὸ δημό-
 νημα (καθάρημα) με ἔλκυνον κόκκινον
 καὶ μετακέρρετο ὁ καρπὸς εἰς τὰς οἰκίας
 ὅπου ἐτοποδοῦντο εἰς μεγάλα ἔλκυνα
 κλωῖα τὰ λεγόμενα καδνία. Τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὁ ἄνθρωπος μεταφέρεται εἰς τὸν ἀχυρὸν.
Σήμερα δ' ἀφαινεῖται ὅτι ἡ
ἀφαινετική μηχανὴ καὶ τὸ ἀχυρὸν
εὐκατασκευάσιμον ἀπ' ἐξωτερικῆς εἰς ὄρε-
χθῆνα παραφινεπίπεδα ὅπου 25-30
κιλὼν (κοινὰς πλάκες) μεταφέρονται
εἰς τὸν ἀχυρὸν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

— μηχανισμός κτηροστικού [εὐδαίμονος]
Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/γος
ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
1 ὁκτωβρίου 1968 ἕως 10 ἰανουαρίου 1970

7-
Α. Α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

Σελίς 1.

- 1) Δεν υπήρχον χωριστά περιόχαι διά
εποράν και διά βοσκάν ποιμνίων. Έντη-
λάσσοντο κατά χρονικά διαστήματα.
- 2) Άγρῆκον εὐγενικά πρόσωπα δηλαδὴ
εἰς τοὺς χωρικοὺς.
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν
τοῦ συγκεντρωμένην και μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων τῶν και διανέμε-
ται εἰς αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ
πατρὸς. Ἐάν τις διακρίνῃ τὴν
περιουσίαν αὐτοῦ μετὰ τὸν γάμον τῶν
τέκνων τῶν.

Σελίς 2

8. 1) Ἐκ τῶν κατοίκων ἄλλοι ἀσχολοῦνται
μὲ τὴν γεωργίαν, ἄλλοι μὲ τὴν κτη-
νοτροφίαν και ἄλλοι μὲ ἀμφοτέρως.
- 2) Οἱ τέκνιται ἀσχολοῦνται ἐν πατρὶσι
και εἰς τὴν γεωργίαν.

γ. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα τῶν γαιοκτη-
μόνων (τσιρακιοῦχων) εἰσπύσαντο ξένοι
μέ εὐλόγησον τὴν οἰκογένειάν των.

2) Οὗτοι ἐκατέρωθεν μιγακάρει. Ὁ μὲν
κυρίως πτωχοὶ γεωργοί.

3) Ὁμοίωσαν εἰς εἶδος.

4) Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο ἕτεροι ἐργάται
ἐποχικῶς δηλαδὴ διὰ τὸ θέλημα
ἀγρίων, τεύχων κ.λ.π.

5) Ἐπίσης δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ
δοῦλοι ἢ δουλὸν.

6) α) Οἱ κτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τῶν ἐργα-
τῶν ἐπήγαινον διὰ τὴν ἱσραήλ εἰς
βαρὴν, ἐπάρτην καὶ μεββηϊάν
β) Ἐπήγαινον ἐποχικῶς ὡς ἐργάται,
ὡς τεχνῖται, βαρὴς, κτίεται.

Σελὶς 3

δ. 1) Παλαιότερον τὰ χωράφια ἐχρη-
νοῦντο μόνον με σιτικὴν κόπρον. (βοδὴν
ἀγροπερὸν ἡ πτωχόν).

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου διδ/τος

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10/10/1970

2) Το πρώτο έγινε χωρίς μηχανική απασφάλιση
έως τον πόλεμο και το έτος 1930.

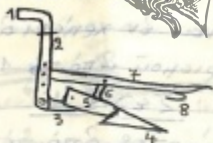
3) Το σιδηρούν άρσενον χρησιμοποιείται
από το έτος 1938 και οι χειρικοί
μηχανικοί από το 1960.

4) Σιδηρούν άρσενον χρησιμοποιείται
μόνοσθεν και δίσθεν. Το δίσθεν
χρησιμοποιείται ως πετρώδη βάση
και το μόνοσθεν ως γόνιμα πεδινά.
Κατασκευάζονται διάφοροι σιδηρουχοί.

1. χειρολαβή 4. ύψος 7. σταβίρι 10.

2. αριστερόσθεν 5. φτερά 8. γόνατο

3. κουντούρι 6. σπασίρι 9.

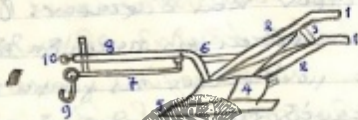

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΔΑΚΤΕΩΝ

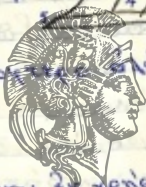
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. χειρολαβή
2. άχρεονομική
3. συνδυαστική
4. κρεμαστή
5. νύχι
6. σπάθη
7. μοχλός γυρίζου
8. σταθερά
9. γάζος
10. ευσταθιστής

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Τρακτέρ είναι εν χρήση από το 1955.
- 3) Μηχανή θέρμανσης από το 1960.

Σελίς 4.

- 4) Μηχανή δειγματολечения από το 1960
 - 5) Μηχανή άφωτισμού από το 1955
- σε. 1) Το παλαιόν ξύλινον ὄργανον
κατεσκευάσθη υπό των ἱδίων τῶν

Δημ. Γ. Κωστακίτης διδ/τος
ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
18 ὁκτωβρίου 1968 ἕως 10 ἰανουαρίου 1970

γινώσκων.

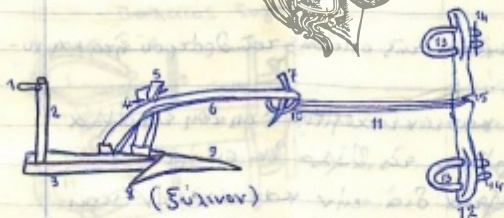
2) Σήπρον δὲν ὑπάκουον ἐνδὸν ἡ πόρεα
τὸ παιδιὸν ἐμοῖάδε ὡς τὸ κατωτέρω
ὑποδείγμα:

3) 1. Ἀχτοφόρο	6. σταβί	11. Λουρί
2. ἀχτρονιούρι	7. προφύς	12. Συγός
3. κουντούρι	8. φτερό	13. Σωλές
4. καβιχαρούδι	9. ὄνι	14. Παναγιώτης
5. ἐπάθη	10. κουχούρι	15. Ἐγκοπή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἄριστον μετὰ θυροῦ

Σελίς 5

4) Τὸ ὄνι τοῦ βυλίνου ἀρότερου ἦτο μίαν
μορφῆς διὰ τὴν ἀρεταίαν εἶχαν τὴν
ἐκδιδόν τὸν καρτερικόν.

Ἐν χεῖρεσι ὄνι

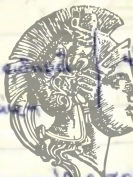
1. ὄνι

2. ὄνι

Εἰς τὰ διαγράμματα εἰδικὰ
διὰ τὴν ἐκδιδόν τὸν καρτερικόν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

5) Τὸ σῆμα τῆς ἐπαφῆς τοῦ ἀρότερου ἦτο κορυ-
φωτό.

6) Ἦτο κατασκευασμένη ἡ ἐπαφή εἰς ἄλλα
ἐκ βύλου εἰς ἄλλα ἐκ εἰδήρου.

7) Ἐργαζοία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ
ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότερου ἦσαν: Σκεπιδόνι
σταυρό, πριόνι καὶ βελίδι.

Διευθυντὴς ἀρχαιοῦ Λευκάκης
Δημ. Γ. Κωνσταντῆς διδ/κος
Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 ἑκτεμβρίου 1968 ἕως 10 ἰανουαρίου 1970

Σελίς 6

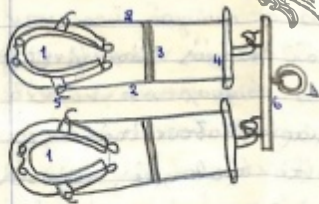
8) α) Διὰ τὸ ἄροτρον ἐχρησιμοποιῶντο βόες ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι.

β) Ἐχρησιμοποιῶνταν κυρίως δύο ζῶα, σπανίως δὲ καὶ ἓν.

9) Διὰ τὸ συγκάριον καὶ δύο ζῶα ἢ το ἀναγκαστός ὁ Συγός.

παλαιὸς συγός

σημερινὸς συγός

1. Ζεύχα
2. Πανοζεύχι
3. Εὐκαρπύ

1. λαμαριές
2. ἀγκίδες
3. σαφάρκι
4. τραβηκτό
5. γάτσος
6. παλάξσο
- 7.

10)

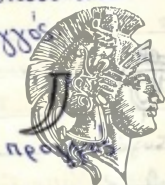
Σείλα νέου τύπου

Σείλα παλ. τύπου

11) Ο κρίκος εκ σιδήρου, ξύλου ή αχονίου
 ό οποίος τοποθετείται εις τόν θυρόν γέ-
 γασαι προχός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

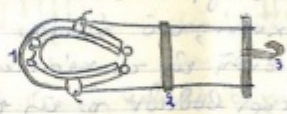
ΑΘΗΝΩΝ

12) Τό ὄργανο καί δι' ενός σώου γίνεται
 ἀπό τό 1950.

Φορουν τήν λαμαρία, βάζουν ἑπώνω στό
 ὦμα τοῦ ζώου τό τραβηχτό, παίρνουν
 τοῦς γάτσους ἀπὸ λαμαρία καί τό
 τραβηχτό στό ἀξέρι.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου (Συντάκτης)
 "Η συλλογή αὐτή ἐγένετο ἀπὸ
 18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970"

1. λαμαρία 2. τραβηχτό 3. γάτσος.

εγκνή. ζώου διὰ ζεύξιμον ἐν ἄρτρον.

Σελίς 7

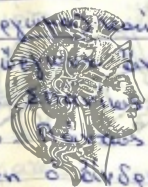
5. Ἀροστρία (ὄρχη καὶ σπορά.

α) Παλαιότερον ἔχοντο ἄνδρες, ὃ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀρτροῦ. ἔπαινος δὲ ἔχοντο τοῦ ἰδιοκτήτου. ἔπαινος ἢ συνήθειαι εἶναι τὰ ὄρχη οἱ ἄνδρες.

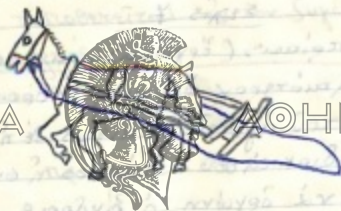
β) 1) Φοροῦν εἰς τὰ ζῶα τὸν ζυγὸν καὶ δένουν τὰ λαυρία τοῦ ἄρτρον εἰς τὴν ἐγκνήν τοῦ ζυγοῦ.

2) εἰς τὸ εἰδμερὺν ἄρτρον τὸ ζεύξιμον γίνεται περίπου ὁμοίως. Φοροῦν εἰς τὰ ζῶα τὰ λαμαρία καὶ τὰ τραβηχτά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

πιάνουν εἰς τὸ ἀφέτοι τὸ παλάνεδο
καὶ εἰς τὸ παλάνεδο τὰ τραβηκτά.
3) Ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα τὰ κα-
τωδίνει μὲ σχοινί, τοῦ ἐπιστοῦ τὰ
ἄκρα ἔχουν εἰσὶν εἰς τὰ κέρατα
προκυμένον περὶ βυδιῶν ἢ εἰς τὴν
καπιστράναν προκυμένον περὶ ὄνων
ζῶων (ὄνων, ἡμιόνων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σελὶς 8

4. Τὸ ὄργωμα ἔγινετο μὲ ἀνοιγομένας
αὐλάκας κατ' ἐξέλιαν γραμμὴν. Σή-
μερον γίνετο καὶ περιφερειακῶς.
τὰ σχεδιαγράμματα α καὶ β εἶναι
ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον καλ.

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος
Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἔγινετο ἀπὸ
1 Ὀκτωβρίου 1968 ἕως 10 Ἰανουαρίου 1970

α

+

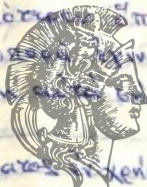

β

+

5) Ἡ ἐπορά καὶ τὸ ὄργανον γίνονται καὶ γίνεται ἀπόρη εἰς χειρὶδας δηλαδὴ ἐπορεῖς. Ἡ χειρὶς ἔχειται μετὰ ἀλφάκων.

6) Σήμερον παντὸς χειροποιεῖται τὸ ἄροτρον. Παλαιότερον δὲ ποὺ δὲν περνοῦσε τὸ ἄροτρον ἢ οὐκ ἔχονταν μετὰ ἀλφάκων. Τότε κίεν αὐτὰ ἐν ῥαβδίᾳ καὶ διερχοῦντο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

7) Ἐξ ὅπου ὁργῶματα ἢ χεῖρες ἦσαν καὶ εἶναι, ἢ δ' ἀνοίξαι τῶν ἀλφάκων μετὰ τὸ ὕνι, ἐὰν δὲ εἰς ὅλα τὰ ὄργῶματα γίνονται χεῖρες τοῦ ἰδίου τρόπου.

Σελὶς 9.

8) Ἀροτριάζουσι τοῦ ἄρου προτῆς ἐπορᾶς

1) διὰ τὴν ἐπορὰν τῶν δημητριακῶν

έχοντο δύο όργωματα: έν τό κορ-
καίει έν είχε θρέξει και έν την
έποχή της σποράς. Το πρώτο έγένετο
άπλά όργωμα, τό δεύτερο διβόδιον.

2) διά τό φύττωμα κηπευτικών έχοντο
άπαρατήτως δύο όργωματα: έν όρ-
γμα και έν διβόδιον.

3) εις ζευγαράπαιον πρέπει ο άρσός
νά άρσθῃ έν κόνον έτος.

4) διά κάθε είδος καλλιέργειας γίνονται
τά έξής όργωματα: σίζου, κείσῃς
φυτάνων, έπ' άν έποχή της σποράς
κρυβοίτου καί κηπευτικών δύο ή
και τρία την έποχή της σποράς
ή ευτελέως.

5) κατά την σποράν χρησιμοποιούνται
τά έξής σκεύη: τό σαρκούλι (διδάκι)
του σπορά (ψαφρού) τό άροτρον, οι
χαρμαρές τό τραβηχτά, τό παδάσο
ή σβάρα και τό τσαπί.

Δημ. Γ. Κωστακίης διδ/κος

Η συλλογή αυτή έγένετο από

1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

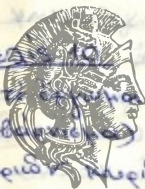
β) 1) Τὸ ποδάρη, τὰ γυῖα καὶ τὸ ἐνὶ
κατὰ τὴν ἀροστίαν καθαρίζονται
ἀπὸ τοῦ χώμα ἢ τῆς χόρτης μὲ ἐχ-
θροῦσιν αἰδμερὰν ράβδον τοποθετη-
μένην εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βουκέντρον
καὶ καθυφέρνῃ ξύλῳ.

Βουκέντρον καὶ ξύλινον.

Σελ. 19

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

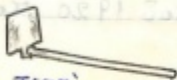

τοῦ χωματιοῦ (σθάρων) καὶ ξυλίνῃ
σθάρῳ ἐκ τριῶν κυρίως καδρουίων
συνδεδεμένῃ.

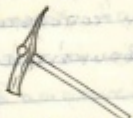
Ξυλινὴ σθάρῃ.

3) Ἡ σκαμνὴ μερῶν τοῦ ἄγρου πού δέν
ἔχουν ὀρθωθῆ γίνεσθαι μὲ τσαπί.

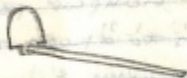

Τσαπί

- δ) Έξοχαλμα δια σκάψιμον καὶ σκάψιμα τοῦ ἄγρου ἢ τοῦ κήπου εἶναι ὁ καθρῆς καὶ ἡ τσαπί.

καθρῆς

τσαπί

Σελὶς 11

- 6) Τὸν ζευγοτάκτι βοηθοῦν ἐν τῷ ἔργῳ ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ γυῖοι.

- 7) Διὰ τὴν ἐργασίαν ὑπερίων ἐκκαθαρροῦντο οἱ κήποι. Ἡ ἐπορὰ ἐγένετο εἰς αὐλάκας καὶ ἡ καθιέρωσις ἐνίστατο εἰς ἐσθλότητα καὶ πότισμα.
- 8) Διὰ τρεφῆς τῶν ζώων ἐκκαθαρροῦντο τὰ πτωχότερα εἰς ἀπόδοσιν ὀνομαζόμενα ἐξωχώρα.

- 9) Πρὸ τοῦ 1920 τὰ γυῖνα ζευγαίοντο.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου διδ/τος

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ

1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

εις αυλάκια ἀλλὰ καὶ σὺ ἀκανό-
νιστους λάκκους 0,50μ. ὁ εἰς 2 πό-
ζον 2 ἦσαν.

Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἐν Βλαχοκαραϊσ-
Πηροκρητίς ἦτο ὁ γεωργὸς Ἰωάννης
Γ. Βελιβάκης, ἐὰν 68 ἀπόφοιτος
Δημοτικῷ. [Συλλογὴς Δημήτριος
Γ. Κωστάκης 80/805]. Ἡ συλλογὴ αὕτη
ἐγένετο ἀπὸ 1-2 Σεπτεμβρίου 1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Β' ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΔΘΗΝΩΝ

α. Ἐργαλεῖα θείων

1) Παλαιότερον τὰ ἀθηναῖα καὶ ἰδε-
ρίζοντο μὲν δρεπάνι ὀδοντωτό.

δρεπάνι ὀδοντωτό

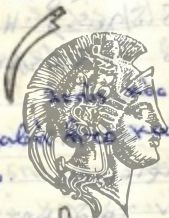
σελίς 12

- 2) Τα χόρτα ξεφρίζονται με δρέπανα και με κόσσα.

κόσσα

- 3) Η τριπίς της κόσσας ήτο όμοια

απλή κόσσα.

- 4) Η χειρολαβή ήτο κατεπαισμένη εκ ξύλου.

ξύλινη

χειρολαβή κόσσας.

σελίς 13

- 5) Τα αγροτικά εργαλεία τα κατασκεύαζε ο ειδικευμένος (κοινώς ρύτος) βρήκε και είναι εν χρήσει και ο αγροτικός δι' εκειζάδειας όχι των

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/τος

Η συλλογή αυτή εγένετο από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

δημητριακῶν ἀλλὰ τῶν ρεβιθῶν καὶ
τῆς ρόβης.

β. Θερσιμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Τὰ δημητριακὰ ἐθερίζοντο ἐν ὕψος
0,10 μ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.
- 2) Οἱ στάχυες πού ἔφταναν εἰς τὸ χυρῶφι
μαζὶ μετ' ἐνὶ εἶσαν μετὰ τὸν θερισμόν
ἐφέγοντο καλάτριά.
- 3) Οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν τὰ
χερόβια ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ δράγματα (ὁ πῦρ) σκοπεύονται
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὸν δρόμον, 5-6
σταυρωτά,

Σελ. 14

- 5) Τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα
καδοῦνται ἀγκυρῆς.

γ. Οἱ θερίζονται

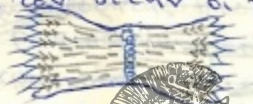
- 1) Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀπὸ

δ'. Τὸ δέαιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

1) Τὸ δέαιμον τῶν σταχυῶν ἐγίνετο τὸ
ἐπὶ ἑκαστῆς τῆς ἡμέρας.

Σελίς 16

2) Τοὺς σταχυὺς ἔδενε συνήθως ἄνδρες
μὴ δεματικοὶ ἀπὸ σιτάρι ἢ βίκαλη.
Τοὺς σταχυὺς, ἀγκυλῆς, συγκεντρώνουν
εἰς τὴν δέτην οἱ λοιποὶ δεματαί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Καὶ δεματίζοντες τὰ δέαιμα ἐν τῇ δέτῃ
νοντο εἰς ὡρεὰς καὶ ἡμέρας τοῦ ἄγρου
ἀνὰ 8 ἢ 10 ὄνορα ἑκάστη φορέματα,
καὶ ἐτοποθετοῦντο τὰ ἐν ἐπὶ τοῦ ὄρου
παραφύλαξις.

ε'. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ ποτὶ παλαιὰ ἤρξεν ἡ καλλιέργεια
τῆς πατάτας. Δὲν ἐνδυμούνται.
Ἡ ἐπορὰ τῆς πατάτας γίνεται τὸν Μάρ-

τιον ἢ Ἀπρίλιον μήνα.

Ξεῖς 1ε

- 2) Ἡ ξεῖαυγὴ τῶν χειμῶνων ἀπὸ τοῦ χειμῶνος ἐγένετο με σκαπάνην καὶ με ἄροτρον. Ἡ σκαπάνη εἶχε πηλὸν λεπίδι καὶ τὸ ἄροτρον ἦτο διημέ-
ρετρον.

συνάει

διατρέχοντες ἄροτρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Ἡ διατροφή τῶν ζωννυμένων ζώων ἐγένετο κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρὰ πόρτα. Ταῦτα ἐπαίροντο τὸ φθινόπωρον, ἐ-
θερίζοντο τὴν ἀνοιξίαν, ἐξηραίνοντο
εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἐκυνθίζοντο
τοὺς ἀχυρῶνας.

- 2) Ὁ βοῦς ἐθερίζετο τὸν Μάιον με
δρέπανον.

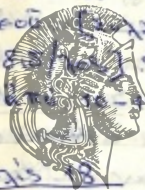
Δημ. Γ. Κωστακίης διδ/κος

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ

18 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

3) διὰ τὴν ξήρανσιν οὐδὲν ἐργαζέον
ἐχρησιμοποιοῦτο. Ἐξηραίνετο ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἐδένετο
δαμάτια μετὰ τὴν ξήρανσιν διὰ αὐ-
μάτων.

Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἐν Βλαχοκρα-
γιά. Πληροφορητὴς ἦτο ὁ γεωργὸς
Μωδώνης Βασιλάκης, ἔσθον 68, ἀπο-
φοίτος Δημοτικῆς Σχολῆς Δ.μ.π.
Γ. Κωστάκης διὰ τὴν 1915.

Γ'. ΑΛΕΞΙΣΜΟΣ.

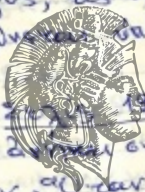
- α) 1) τὰ δαμάτια συγκεντρώνοντο εἰς τὸ
ἀλώνι πρὸς ἀξυνισθόν.
- 2) Ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς
ἀξυνισθόν δαμάτια καλεῖται θημω-
νοτάρι. Ἐκεῖ τοποθετοῦνται τὸ ἐν ἐπὶ

του άλλου ως δεικνυιάν πως είς να
υπάρχει καθωρισμένος τόπος τοπο-
θετήσεως.

3) διὰ τόν εξανιστόν των διηρησιακόν
υπήρχεν ανέκαθεν άρμόνι. Έκεί
εγένετο πάντοτε ο χωρισμός του
καρπού από τά άχυρα.

4) Το άρμόνι κατασκευάσκει έξω του
χωρίου, έξω, εις ύψηλόν μέρος δια
νά διακοφίναται από του άνέμου τό
άχνημα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5) Το άρμόνι άναστα συνήθως εις μίαν
οικογένειαν. Όταν όμως άνήκη εις
περισσότερας χρησιμοποιείται μέ των
γειτόν άνατόχων του μεριδίου που έχει
έκαστος.

6) Το άρμόνιο άναστα από δεξιά / α-
γίου και γίγχει κατά τό τέλος / ουφίου.

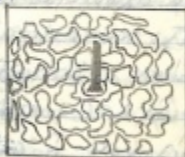
7) Υπάρχουν χωματόδεμα και πετρά-

Δημ. Γ. Κωστακίης διδ/τος

Η συλλογή αυτή εγένετο από

1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

χωνοι. Τα χωματάχωνα ἔχουν δάπεδον
ἐκ χώματος καὶ χόρτου (χανδρίζα).
Τὰ πετράχωνα εἶναι στρωμένα μὲ
πλατέες ἐκ λίθου.

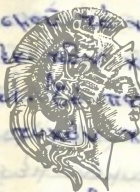
Χωματάχωνον — Πετράχωνον

8) Πρὸ τοῦ ἀλυσισμοῦ τοῦ χωματάχωνο
καθαρίζεται ἐκ τῶν χόρτων, ἀκανθῶν
καὶ ἐκφυτίζονται ἐκ πετράδων κα-
θαρίζεται ἐκ τῶν χόρτων καὶ
σκουπίζεται.

9) Ἡ προσταφασία τοῦ ἀλυσιοῦ καὶ ἡ
ἐναρξὺς τοῦ ἀλυσισμοῦ δὲν γίνονται
ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.

10) Ταῖς δευράτια τοποθετοῦνται γύρω ἀπὸ
τὸν ἀλυσισμὸν κυκλικοῦς, ὅθιστα
καὶ χύνονται. Ἐπὶ ταῖς μὲ τὸ δεκρίδι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

γυρίζονται πρὸς τὰ ἔξω διὰ τὰ
ἀφαιδούν καὶ ἀφενίζονται.

Σελὶς 20

1) τὰ ἀνύματα τῶν ἀσπίων γίνονται διὰ
τῆς καταπατήσεως περιεφερόμενοι
ἐν τῶν (ἵππων, παγετόδεσσαν καὶ ἐν
βοῶν). Εὐποδοῦνται ἐπὶ τὸ μέσον
ξύλινος ἢ σιδηρεὺς στυλὸς καφύ-
κινος στήχερο ἀπὸ τῶν ὁποίων
ἐξηρτώμετο ἀπὸ τῆς διὰ τὴν συγκρά-
τησιν τῶν ζώων.
Ἡ δὲ δὴ δὴ τὴν ἀφενίζοντα
τοῦται παρὰ τὸν, δευγαυνοῦται
ἀπὸ τῶν λατῶν καὶ οὐκ οὐκ (θηλαῖες)
καὶ τὸ δῶρον τοῦ εἶναι πρὸς τὸ κέντρον
τοῦ ἀφενίου προδένεται ἐπὶ τὸ
στήχερο.

Ἀλυσίανος

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
1 Δεκεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

Σελίς 21

γ) Άλλαξε ο δεινολόγος έγινε και δια-
σπορένους από τον δεινολόγο μεταφυσικού τε-
μαχίου φέροντας κάποιον κοπτερό
μετάφυσικα έχοντας (δόντια). Τούτο
έκαφε το ντούνη. Είχε οχήμα παλαιό
δυναμικό με το έμπροσθεν μέρος
ήλεκτρον. Είχε μήκος περίπου 1μ.
και πλάτος 0,60 μ. Το έμπροσθενό του
από τους σιδιρούς (έκρινε γύψους).
Τούτο δινόταν να τον έβλεπε
και ονομάζονταν έβλεπε
των έστρωμένων πλαισίων. Έκρινε
ποιείτο ως όλα τα έμπροσθενά. Ση-
μειών όλα αέρινα ζονται με τη χαλκή.

ντούνη

Σελίς 22

8) Ο αλφεινικός αερίζει από της θάλασσας και διασπένεται βελύγον περ της δούλεως του ήλιου.

12) Η αλφεινική βροχίδα ήσαν εν κρήναι, το δε κρήνη, ενί μιν μέτρως, εδόντας (διχάδια) η σιδερεών ηε τρέσας βδόντας και το ενί μιν κρηναί.

13) Κατά την διάρκεια του αλφεινικού από καιρού ενί μιν γίνεται μύρια των σπινθών ήτοι αερίζωνται οι σπινθές και είναι κάτω η ελάνη ενάνω.

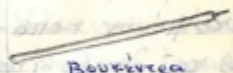
14) Διά το κρήνη των ζώων ήτοι εν κρήναι η βουκάντα διά τα βόδια. Ητοι επίμικτες ζώα (αέρας) 1,50 μ. μέ καρεί ως το εν άκρον. Διά τα άφρα (ύππου) ήτοι ζυγίτη αέρας μήκους 1 μ. μέ καρεί ως το άκρον.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνος διδ/κος

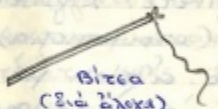
Η συλλογή αυτή εγένετο από

1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

δερμάτινον. Αὕτη καλεῖται βίτσα.

Βουκέντρα
(βία ἐόδια)

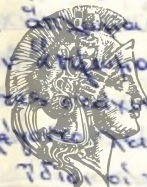

βίτσα
(βία ἄλογα)

Σελίς 23

15) Ἡ ἐργασία τοῦ ἀγωνίσματος ἐνός ἀγρο-
ματος γέγνηται ἄκαρπος καὶ χαίματος.
Ἡ ἀγωνίσματα ἐν ἀγροίᾳ ἡγερεσίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

16) Ὁ δὲ ἀγωνιστὴς οὐκ ἔχει καὶ περὶ
γυμνασίου ἡγερεσίου καὶ χαίματος.

17) Ἀγωνίσουν οἱ ἴδιοι οἱ γυμναστές
ἰδὲ καὶ τῶν ἰσίων.

18) Πάντ τοῦ μένου τούτου με' ἰσίων καὶ
ἡ ἀγωνιστικὴν ἐργασίαν δὲν ὑπῆρχον
παλαιότερον εὖ καλεῖται ἄλλα μέγα κα-
ριοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σπέρματος.

19) Κόπανος δὲν ὑπῆρχε.

Σελίς 24

20) Κοπάνισμα σταχίων διηρησιακών
δέν γίνεται. Γίνεται μόνον κοπά-
νισμα (στύμπισμα) του δραβοίτου
εἰς τὸ ἀλῆνι μετὰ τὸ λεγόμενον
διηρησιακού. Γίνεται μόνον ὑπὸ
αὐτὸν μετὰ τῆς οἰκογενείας. Τὸ κο-
πάνισμα τοῦ δραβοίτου μετὰ τὴν
παραγωγὴν γίνεται δι' ἀφροδισ-
μίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

21) Ἐκοπάνιζεν μόνον ὁ δραβοίτος
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς τὸ ἀλῆνι.

Σελίς 25

22) Κατὰ τὸ ἀλῆνισμα διὰ τὴν εὐάν-
τραγουδούντο τραγούδια. π.χ.
« Κάτω στὸν κάμπο τὸν παλιόν »

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/κος
Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 Δεκεμβρίου 1968 ἕως 10 Ιανουαρίου 1970

«Η παραφάνησις» καὶ τὰ καὶ ἄλλα ἄλλα
 τὰ τρία καὶ εἶναι σὺν νεονιδίᾳ καὶ κ. ἄ.
 θίσι καὶ δὲν ἐξέχοντο.

- 23) Χρῆσις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς ἔχον
 τὸ πρῶτον τὸ ἔτος 1955. Τὴν ἐπε-
 ρησάμεθα πρῶτον. Τὰ ἀφῆκα ἀνέ-
 βατον μὲ τὸ ἀνεβατόριον εἰς τὴν
 μηχανὴν ὅπου τὰ παρεφάρμαξε
 εἰς ἐργασίαν καὶ ἔχοντα ταχέως
 καὶ τὰ ἔρεχκε ἑαυτὸς τῇ μηχανῇ.
 Τὸ ἄκρον ἔχοντα εἰς ἐνὸς κα-
 τὰ τὴν μηχανὴν ἔχοντα ἑαυτὸς

β. Περὶ τῆς

- 1) Οἱ ἀγωνιστικοὶ σκαῖνοι ἔχοντα χεῖρα.
 Τὸ χεῖρα σφύραται μὲ δακτύλῳ, μὲ
 ἔχοντα καὶ μὲ ἓν εἶδος σκαῖνου
 Ταῦ (Τ) καλούμενο παπαδί.

ἐχόντο δακτύλῳ

ἐχόντο ἔχοντα

παπαδί

ὁ σκληρατιζόμενος σωφός ἔχει σκήνα
ἐπίμνητες. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σκληρα-
τιζόμενου σωφοῦ δὲν γίνεται εὐδὲν
ἡδύμον.

Σελ. 26

- 2) τὸ ἀνέρισμα γίνεται πρῶτον ἐν δὲ
κρίανι καὶ ὕστερον ἐν στυακίῳ
ἐν τῷ ὀνομαζόμενῳ καρποφόρῳ.
- 3) Πιχῶ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκα.
- 4) τὰ χονδρά τμήματα τῶν σταχίων, τὰ ὅ-
ποια παραμένουν μετὰ τὸ χίχισμα
τῶν σταχίων ἐκείνων. ταῦτα δὲν ἔχου-
σι χεῖροσιν ἀλλὰ χρησιμοποιοῦνται
διὰ τροφὴν τῶν ἰσθίων.
- 5) δὲν γίνεται δεύτερον ἐξάνισμα.

size 27

- 6) Η διαφορά του καρπού γίνεται πρώ-
τον δι' αποκατεύσεως των ξένων
ύψων, υπό φυσικούς διά βαρύδρου
και δεύτερον γίνεται ορισμόνισμα

Δημ. Γ. Κωστακίης 815/2027

Η συλλογή αυτή ξεκίνησε από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10/ανουαρίου 1970

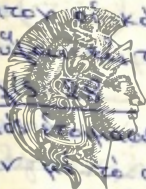
πτοι καθάριστα με εἰδικὸ ἐσθινον
 φερόμενο δριμόνι.

δριμόνι

Ἐπονομαζέτω τὸ δριμόνι εἰς ζυγινον
 στήριγμα καὶ διὰ τῆς παριδρομικῆς
 κινήσεως ἔπιπτον αἱ κόκκοι κ' ἔρε-
 ρον αἱ ξύλαι ὑπὸ τὸ δριμόνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΕΥΣ 1855 ΑΘΗΝΩΝ

7) Όταν ὁ καρπὸς ἐκ τῆς κορυφῆς σχηματίζε-
 ται εἰς σφῆρον μετὰ τὸ σπινδαί (καρ-
 ποφόρον) καὶ καρέεσθαι εἰς τὴν κορυ-
 φὴν τοῦ σφῆρος μικρὸς σφαῖρὸς με-
 τὸν καρποφόρο διὰ τὸ εἶναι εὐφρη-
 μένος ὁ καρπός.

8) Ἄλλα ἔδωκα προσοῦ τὰ μεταφερθῇ
 ὁ καρπὸς δὲν ὑπάρχουν.

- γ. 1) Οφείλει να ξέρει να καταβυ-
δών εις τὸ ἀγνῶν. ἥ δὲ καὶ
ὁ δεκατικός περὶ εἰς τὸ ἀγνῶν.
ἡ μέτρους τοῦ αἵτου ἐγένετο πρὸς
χωρὸν ἀνοητόμενο μικρὸ. χω-
ροῦ 8 ὁκάδες ἢ 10 καὶ.

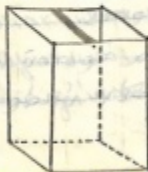

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Εἰς τὸ ἀγνῶν καταβύδων ἀκόμη
τὸ ἀποφυλακισμένο καὶ τὸ ἀμειν-
τικό.

Ἐντέτατο ὁ καρπὸς καὶ πρὸς τὸν τε-
νεκέ χωρητικότητας 12 ὁκάδων.

ΤΕΝΕΚΕΣ

Δημ. Γ. Κωνσταντίνου (Συντάκτης)
Διδ/τος

ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
1 Σεπτεμβρίου 1968 ἕως 10/1ανουαρίου 1970

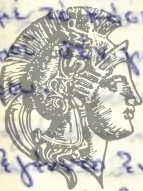
- 3) Ο καρπός αποθηκεύεται εντός της οικίας εις ξύλινα δοχεία καλυμμένα καθόνια ή άμπάκια.
- 4) Το άχυρον αποθηκεύεται εις άχυράνα εντός του τσιέου εις την ύπαιθρον δέν γίνεται αποθήκευσις.

Σελίς 30

- 5) Η διαλογή του σπόρου γίνεται μετά το άφύλισμα ή το κάκινα.

- 6) Πρὸ τοῦ θείσθαι τὸν σπόρον δια-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Η επιλογή γίνεται εν Βλαχονερασία. Πληροφορηθὲν ἡτο δ γεωργὸς Νικάννης Γ. Βελικαίης, ἡτὼν 68 ἀπόφοιτος Δημοτικῆς [εὐφορεῖς Δημήτριος Γ. Κωσταίης διδ/γός]. Η επιλογή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ 18-23 Σεπτεμβρίου 1969.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ.

α. 1) Η Αναρχία φωτιάς λαμβάνει χώραν
κατ' έθιμον τ'ς αποκρίες. Η Ηρα
την Κυριακή της αποκρίας
και κυρίως την Κυριακή της
τυροφάγου. Γίνονται τ'ς έσπερας
ε'ς την κυριακήν πλατεϊαν ως
και ε'ς γειτονικάς πλατεϊας

Σελ. 31

2) Η φωτιά αυτή γίνεται, άφανός.

β. 1) Την πυράν άναπτουν συνήθως
παιδιά άλλα και η άρχοντισσα

2) Τα έθνη άναπτουν τα παιδιά, τα
φέρουν από τας οικίας των άφ-
ηά κλέπτουν και παλά από
έθνη άλλα.

3) Η συγκέντρωσις των ε'ς τον τόπον
του άφανού γίνεται περί μιας η
και δύο ημερών. Τοποθετούνται
ε'ς σκρόν και χερσικοποιούνται.

Δημ. Γ. Κωνσταντίνος διδ/τος

Η συλλογή αυτή έγινε από
1 Σεπτεμβρίου 1968 έως 10 Ιανουαρίου 1970

τὴν ἐσπέραν τοῦ θρανοῦ.

γ) 1) Εἰς κάθε πυρὰν γίνονται μόνον χοροί.

2) Γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν χορεύουν κυρίως μεταμφιεσμένοι (μασκαράδες) ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι: νέοι νέες καὶ ἡλικιωμένοι. Πολλοὶ νέοι πηδούν τὴν πυρὰν.

Σελὶς 32.

3) Εἰς τὰς πυρὰς γίνονται, εἰς ἀφάνες, τροχοὶ ἀμάξης.

4) Οὐκ ἔχεται τὴν ἀποκομιτὴν τῆς ἀμν ἐποχὴν δὲν γίνονται.

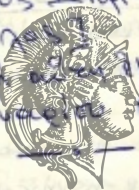
5) -Απὸ τὴν παραπομπὴν κυρίως συγκοινωνοῦν ἀπὸ τὰ παῖδιά τὰ πρὸς καὶ τὴν ἀντικείμεν (εἰς ἀφάνες, τροχοὶ ἀμάξης κ.λπ) τὰ ὅποια ἐνισχύονται κυρίως διὰ κροῦσῶς κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς πυρᾶς.

• Ακοοῦνται χοροὶ γένει καὶ πη-

θήματα της πυράς υπό τινών.
Τὸ ἔθρονον τοῦτο διακρίνεται
μέχρι σήμερον.

Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἐν Βραχο-
κερασίᾳ. Πρωτοφροντὴς ἦτο ὁ
Γεωργὸς Ἰωάννης Βελισσάκης
ἔτιον 68. Σελεύκοιτος Δημοσίου.
[Συλλογὴς Δημήτριος Γ. Κωστά-
κης διδ/τος]

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ
4-10 Ἰανουαρίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δημ. Γ. Κωστάκης διδ/τος

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ

18 Ὀκτωβρίου 1968 ἕως 10 Ἰανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ